

Mitä huomioida elokuvallisen musiikkivideon tekemisessä

Juuso Martikainen

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2023

Media-alan tutkinto-ohjelma
Käsikirjoittaminen

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Medianomi
Käsikirjoittaminen

MARTIKAINEN JUUSO

Mitä huomioida elokuvallisen musiikkivideon tekemisessä

Opinnäytetyö 57 sivua, joista liitteitä 2 sivua
Marraskuu 2023

Aiheen valinta elokuvallisen musiikkivideon käsittelystä syntyi halusta syventää ymmärrystäni siitä, miten musiikkivideot voivat toimia paitsi itsenäisinä teoksina, mutta myös askelina kohti suurempia elokuvaprojekteja. Tässä opinnäytetyössä tutkitaan elokuvallisen musiikkivideon maailmaa, keskittyen erityisesti ohjaamani Woundstripin 'Dirty Road' -musiikkivideon luomisprosessiin.

Opinnäytetyössä käsitellään yleisesti musiikkivideoiden tarkoitusta sekä tyylilajeja ja tutkitaan elokuvallisuuden määritelmää sekä sen ilmenemistä musiikkivideoissa. Neljännessä luvussa paneudutaan case studyyn 'Dirty Road' -musiikkivideoista, jossa avaan projektin työvaiheita ohjaajan näkökulmasta. Case study etenee kronologisesti kertoen jokaisesta tuotannon vaiheesta, tarkastellen ohjaajan roolia ja päätöksentekoa.

Seuraavaksi opinnäytetyössä käsitellään musiikkivideoiden tekemisen merkitystä niille, jotka tavoittelevat elokuvaohjaajan uraa. Työssä selvitetään, miten musiikkivideoiden tekeminen voi edistää ohjaajana kehittymistä ja urakehitystä elokuvamaailmassa. Lähteinä käytetään muun muassa podcasteja ja artikkeleita samanhenkisiltä ihmisiltä, jotka ovat jakaneet kokemuksiaan musiikkivideoiden ja elokuvien parista. He ovat tukeneet tutkimustani ja antaneet lisää sytykettä omalle inspiraatiolleni urakehityksessä.

Johtopäätöksissä arvioidaan musiikkivideoiden ohjaamisen hyötyjä elokuvaohjaajan urapolulla. Opinnäytetyössä pohditaan myös, mitä työkaluja elokuvallisten musiikkivideoiden ohjaaminen antaa, ja kuinka niitä voi hyödyntää myös elokuvien ohjaamisessa. Tutkimusta olisi mahdollista jatkaa syventymällä elokuvaohjaajien urapolkuihin, haastatteleamalla ohjaajia, jotka ovat kerryttäneet kokemustaan ensiksi ohjaamalla musiikkivideoita.

Avainsanat: musiikkivideo, ohjaaja, elokuvallinen, elokuvantekijä

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Media
Screenwriting

MARTIKAINEN, JUUSO
What to Consider When Making a Cinematic Music Video

Bachelor's thesis 57 pages, appendices 2 pages
November 2023

The decision to focus on the analysis of cinematic music videos arose from a desire to enhance my understanding of how music videos serve as standalone works and as stepping stones towards more extensive film projects. This thesis investigates the world of cinematic music videos, specifically emphasising the creation process of the 'Dirty Road' music video, which I directed for the band Woundstripe.

The thesis explores music videos' overall purpose and genres, examining the definition of cinematic elements and their expression in music videos. In the fourth chapter, the attention shifts to the examination of the 'Dirty Road' music video as a case study, providing a chronological overview of each production stage and scrutinizing the role of the director and decision-making.

Next, the thesis explores the significance of making music videos for those aspiring to become film directors. It investigates how directing music videos can contribute to developing and advancing skills and careers in the film industry. Various sources, including podcasts and articles from like-minded individuals who have shared their experiences in music videos and films, serve as references, supporting the research and adding fuel to my inspiration in career development.

In conclusion, the thesis assesses the advantages of directing music videos for a film director's career. It also reflects on the tools acquired by running cinematic music videos and how they can be applied to film direction. Potential future research could involve a more in-depth exploration of the career paths of film directors through interviews with those who have gained experience by initially directing music videos.

Key words: music video, director, cinematic, filmmaker

ERITYISSANASTO

Bokeh	Kuvan terävyyssalueen ulkopuolinen sumeus
Whip-pan	Kameraa käännetään niin nopeasti, että kuva sumenee epäselviksi juoviksi.
Blockaus	Näyttelijöiden ja kameran paikkojen määrittely koh- tauksessa.
Moodboard	Referenssimateriaalista koostuva kuvakollaasi
OTS-kuva	Tulee sanoista "Over the shoulder". Kuvakulmassa kamera on sijoitettu kohteen olkapään yläpuolelle.
Underground	Valtavirrasta poikkeava kulttuuri
Grain	Kuvan rakeisuus
Look	Ulkonaäkö / Tyyli
(Lens)flare	Valonsäde, joka heijastuu kameraan.
Two shot	Kuvakulma, jossa kaksi henkilöä

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	8
2	MUSIIKKIVIDEO.....	10
2.1	Musiikkivideoiden merkitys populaarikulttuurissa	10
2.2	Musiikkivideoiden tyylilajeja	12
2.2.1	Tarinallinen video.....	13
2.2.2	Esiintymisvideo	14
2.2.3	Lyriikkavideo	15
2.2.4	Animaatiovideo	15
2.2.5	Konseptivideo	16
3	ELOKUVALLINEN MUSIIKKIVIDEO	18
3.1	Elokuvallisuuden määritelmä	18
3.2	Elokuvallisuus musiikkivideoissa	20
3.3	Elokuvallisen musiikkivideon tunnusmerkit ja elementit esimerkkien kautta	21
3.3.1	The Weeknd 'Blinding Lights' Musiikkivideo	21
3.3.2	The Blaze 'Territory' Musiikkivideo	22
3.3.3	Eminem 'Lose Yourself' Musiikkivideo.....	23
3.3.4	Aphex Twin 'Windowlicker' Musiikkivideo.....	24
4	CASE STUDY: WOUNDSTRIPE 'DIRTY ROAD '-MUSIIKKIVIDEO ..	26
4.1	Esituotanto.....	26
4.1.1	Kappaleesta musiikkivideoksi	27
4.1.2	Esiintymis- ja tarinavideon yhdistelmä.....	28
4.1.3	Käsikirjoittaminen.....	29
4.1.4	Referenssit.....	30
4.1.5	Kuvauspaikkojen etsintä.....	32
4.2	Kuvaukset	34
4.2.1	Musiikkivideon ohjaaminen	35
4.2.2	Blockaus	36
4.2.3	Visuaalinen tyyli	39
4.3	Jälkituotanto	42
4.3.1	Musiikkivideon leikkaaminen.....	43
4.3.2	Uudelleenkirjoittaminen leikkausvaiheessa	46
4.3.3	"Fix it in the post"	49
5	MUSIIKKIVIDEO-OHJAAJASTA ELOKUVAOHJAAJAKSI.....	51
5.1	Musiikkivideoiden merkitys elokuvaohjaajan urapolulla	52
6	POHDINTA	54

LÄHTEET	57
LIITTEET	62
Liite 1. ”Dirty Road” -kappaleen sanat. Jalmari Salmela.	62

1 JOHDANTO

Musiikkivideot ovat toimineet luovina leikkikenttinä, joilla olen voinut kokeilla erilaisia audiovisuaalisia elementtejä sekä kehittää elokuvallista ilmaisua. Sen lisäksi, että toteutan projekteissani asiakkaiden visiota, musiikkivideoiden tekeminen palvelee suurempaa tavoitettani; päästä ohjamaan elokuvia. Olen ohjannut musiikkivideoita sekä videokampanjoita Suomen huippuartistille, missä jokainen projekti kehittää ohjaajantaitojani ja toimii väylänä kohti suurempaa tavoitettani.

Opinnäytetyöni aiheen valinta, elokuvallisen musiikkivideon käsittelystä, syntyi halusta syventää ymmärrystäni tässä taiteenlajissa. Halusin tutkia, miten musiikkivideot voivat toimia paitsi itsenäisinä teoksina, myös askelina kohti suurempia elokuvaprojekteja. Tiedostin, että tämän aiheen tutkiminen ei ainoastaan hyödyttäisi minua, vaan se voisi myös tarjota arvokasta tietoa muille uransa alkupuoliskolla oleville videontekijöille.

Tässä opinnäytetyössä tutkitaan elokuvallisen musiikkivideon maailmaa, keskittyen erityisesti Woundstripin 'Dirty Road' -musiikkivideon luomisprosessiin. Opinnäytetyön alussa pohjustan yleisesti musiikkivideoiden tarkoitusta, jonka jälkeen siirrytään käsittelemään musiikkivideoiden tyylilajeja, kuten tarina-, esiintymis-, lyriikka-, animaatio- ja konseptivideoita. Seuraavaksi opinnäytetyössä käsitellään monipuolisesti elokuvallisuuden määritelmää sekä sen ilmenemistä musiikkivideoissa. Käytän työssäni esimerkkeinä muita musiikkivideoita ja analysoin niiden ominaispiirteitä.

Neljännessä luvussa on case study Woundstripin 'Dirty Road' -musiikkivideosta, jossa avaan projektin työvaiheita ohjaajan näkökulmasta. Case study etenee kronologisesti käsikirjoittamisesta ja kuvaamisesta aina leikkausvaiheeseen asti, erityisesti tarkastellen ohjaajan roolia ja päätöksentekoa eri vaiheissa.

Lisäksi opinnäytetyössä käsitellään musiikkivideoiden tekemisen merkitystä niille, jotka tavoittelevat elokuvaohjaajan uraa. Työssä selvitetään, miten musiikkivideoiden tekeminen voi edistää ohjaajana kehittymistä ja urakehitystä elokuvamaailmassa. Lähteinä käytetään muun muassa podcasteja ja artikkeleita

samanhenkisiltä ihmisiltä, jotka ovat jakaneet kokemuksiaan musiikkivideoiden ja elokuvien parista. He ovat tukeneet tutkimustani ja antaneet lisää sytykettä omalle inspiraatiolleni urakehityksessä.

Opinnäytetyö tarjoaa kattavan näkökulman musiikkivideoiden tekemiseen ja on suunnattu erityisesti niille, jotka ovat kiinnostuneita musiikkivideoiden luomisprosessista sekä videontekijöille uransa alkuvaiheessa. Opinnäytetyöni soveltuu myös aiheesta yleisesti kiinnostuneille.

2 MUSIIKKIVIDEO

Musiikkivideo on lyhytelokuva, joka esittää musiikkikappaleen. Musiikkivideot toimivat viihteenä musiikin kuluttajille, antaen lisäarvoa kappaleelle sekä syventäen kuuntelukokemusta. Musiikkivideot voivat olla hyvin erilaisia, ja niiden tarkoitus ja tyyli riippuvat artistin, levy-yhtiön ja videontekijän visioista. Monet musiikkivideot tulkitsevat kappaleen sanomaa kuvilla ja kohtauksilla, kun taas toiset ottavat enemmän temaattista lähestymistapaa. Musiikkivideo voi esimerkiksi sisältää esittävän artistin tai yhtyeen laulamassa ja soittamassa kappaletta tai kertoa tarinan, joka esimerkiksi täydentää sanoituksia (Musiikkivideot n.d.).

Musiikkivideoiden tärkein tarkoitus on musiikin edistäminen ja ne toimivat promootiovälineinä lisäämään kappaleen tai albumin suosiota. Musiikkivideot toimivat ikään kuin siltana markkinoinnin ja audiovisuaalisen taiteen välillä (Barton 2020). Videot ovat tärkeä väylä artisteille sekä videontekijöille, toimien alustana promootiolle ja rajattomalle luovuudelle. Musiikkivideot ovat vapaita realistisen narratiivisen elokuvan rajoituksista, niiden ei esimerkiksi tarvitse noudattaa jatkuvuutta, rationaalista valaistusta tai perinteistä draamankaarta (Barton 2020). Musiikkivideot ovat kehittyneet huomattavasti vuosikymmenien aikana, ja teknologian kehitys on vaikuttanut suuresti niiden sisältöön ja laatuun.

2.1 Musiikkivideoiden merkitys populaarikulttuurissa

Musiikkikappaleiden yhteyteen luodut kuvalliset tallenteet ovat olleet osa populäärikulttuuria jo useiden vuosikymmenien ajan. Ne saivat alkunsa televisioiden yleistymisen myötä 1950- ja 1960-lukujen aikana, jolloin ne olivat käytännössä musiikkiäänitteen kuvallisia versioita. Aluksi kuvallinen audio koostui usein live-tallenteista, joissa artisti esitti oman kappaleensa (Musiikkivideot n.d.). Vuonna 1981 musiikkivideoiden asema vahvistui merkittävästi, kun musiikkitelevisio MTV lanseerattiin ja musiikkivideot alkoivat pyöriä lineaarisessa televisiossa (Munslaud 2018). Tämä vahvisti musiikkivideoiden asemaa osana musiikkikulttuuria ja niistä tuli yhä tärkeämpiä artistien ja muusikoiden promootiokanavana.

Musiikkivideoiden rooli ja merkitys ovat muuttuneet merkittävästi viime vuosina. Internetin yleistymisen myötä musiikkivideoiden budjetit vähenivät väliaikaisesti, mutta tämä ei merkinnyt niiden kuolemaa. Danny Lockwood, Capitol Music Groupin luovan ja videotuotannon varatoimitusjohtaja, korostaa, että pitkällä aikavälillä muutos oli itse asiassa hyödyllinen musiikkivideoille. Aiemmin MTV rajoitti videosoittolistansa kautta, mitkä videot päätyivät katsojien nähtäväksi. Nykyään kuluttajilla on kuitenkin valta valita itse, mitä he haluavat katsoa ja kuunnella, mikä tekee heidän mielipiteistään arvokkaampia (Gullichsen 2018).

Online-suoratoistopalveluiden, kuten YouTube'n nousun myötä musiikkivideoiden merkitys on entisestään kasvanut. Näiden alustojen avulla musiikkivideoiden katselu ja jakaminen ovat helpompaa kuin koskaan aiemmin, ja ne tavoittavat aiempaa suuremman yleisön (Munslaud 2018). Itse asiassa YouTube'n viidensadan katsotuimman videon joukosta peräti 93% on musiikkivideoita (YouTube 2023).

Vaikka musiikkivideoiden katselualustat ovat monipuolistuneet, niiden merkitys musiikin promootiossa ja taiteellisena ilmaisuna on edelleen tärkeä. Esimerkiksi Tidal-sovellus tarjoaa laadukkaita musiikkivideoita sekä artistien lyhytelokuvia ja live-tallenteita. Tämä osoittaa, että musiikkivideot ovat edelleen merkittävä osa musiikkikokemusta ja niille on kysyntää myös digitaalisessa maailmassa. Musiikkivideoiden visuaalinen ja narratiivinen luonne tarjoaa mahdollisuuden luoda taiteellisia tarinoita ja välittää artistien viestiä vahvasti (Gullichsen 2018). Niiden tärkeys musiikin kokonaisvaltaisessa esittämisessä ja kuuntelukokemuksessa ei ole vähentynyt, vaan päinvastoin vahvistunut uusien jakelualustojen myötä.

Musiikkivideot ovat myös osoittaneet kykynsä muokata ja uudistaa visuaalista kulttuuria, luoda uusia trendejä ja inspiroida katsojiaan uusilla visuaalisilla ideoilla. Laadukkaat ja omaperäiset musiikkivideot voivat auttaa artisteja erottumaan massasta ja houkuttelemaan uusia faneja. Musiikkivideot tarjoavat artisteille mahdollisuuden ilmaista itseään luovasti ja ilmaista musiikkinsa tunnelmia visuaalisesti.

Tulevaisuudessa musiikkivideot voivat kehittyä entistä monimuotoisemmaksi ja visuaalisemmaksi. Uusien teknologisten ratkaisujen ja virtuaalitodellisuuden käyttöönotto voi mahdollistaa täysin uusien ja ainutlaatuisten musiikkivideokokemusten luomisen. Tämä voi tarjota artisteille ja kuluttajille uusia mahdollisuuksia kokea musiikkia.

2.2 Musiikkivideoiden tyyllilajeja

Musiikkivideot voidaan jakaa viiteen päätyyppiin; esiintymis-, tarina-, konsepti-, animaatio- ja lyriikkavideoon. Esiintymisvideoissa artistit esiintyvät videolla, ja keskiössä on musiikin esittäminen. Tarinavideoissa puolestaan kerrotaan kappaleen ympärille rakennettu tarina, joka voi olla joko realistinen tai abstrakti. Konseptivideoissa käytetään luovia visuaalisia elementtejä, joiden avulla halutaan luoda vahva mielikuva kappaleen tunnelmasta tai teemasta. Animaatiovideot puolestaan ovat usein kuvitteellisia ja sisältävät animaatiota, jonka avulla luodaan mielikuvituksellisia maailmoja. Lyriikkavideot puolestaan keskittyvät kappaleen sanoitukseen, joiden avulla luodaan visuaalinen tulkinta kappaleen teksteistä (Music Videos News 2017).

Vaikka musiikkivideot voidaan jakaa edellä mainittuihin päätyyppihin, musiikkivideoille on tyypillistä, että eri tyyllilajeja on myös yhdistelty. Esimerkiksi musiikkivideoissa voi olla samanaikaisesti esiintymis- ja tarinakohtauksia. Kuten myös Woundstripen 'Dirty Road' -musiikkivideolla, joka on yhdistelmä bändin esiintymistä sekä tarinallisia kohtauksia. Tämä mahdollistaa videon monipuolisuuden, tarjoaa mielenkiintoisen katselukokemuksen sekä on tuotannollisesti edullisempaa esimerkiksi tarinavideoon verrattuna.

2.2.1 Tarinallinen video

Tarinallinen musiikkivideo on musiikkivideon tyyppi, joka välittää tarinaa yhdessä kappaleen sanojen ja musiikin kanssa. Sen sijaan, että video näyttäisi pelkästään esiintyvän artistin tai bändin esittämässä kappaleensa, tarinallinen musiikkivideo syventää kappaleen merkitystä ja tunnelmaa. Usein tarinallisen musiikkivideon pääosassa näyttelee itse artisti tai bändin jäsenet, mutta on myös mahdollista, että videoon on roolitettu esimerkiksi näyttelijä tai malli.

Tarinalliset musiikkivideot voivat olla erilaisia, aina lyhytelokuvista, joilla on selkeä alku, keskikohta ja loppu, abstraktimpiin tai symbolisempiin esityksiin kappaleen sanoista tai teemasta (Kaamiño 2022). Kerronta tarinallisessa musiikkivideossa voi olla suoraan yhteydessä kappaleen sanoihin, kuvittaen kappaleen kertomaa tarinaa, tai se voi olla epäsuorasti liittyvä, käyttäen visuaalisia elementtejä luomaan täydentävän tai kontrastoivan juonen, joka syventää musiikkia. Tarinallisessa musiikkivideossa hyödynnetään elokuvallisen kerronnan keinoja, jotta tarina herää eloon ja sitouttaa katsojan visuaalisesti vaikuttavalla ja tunteisiin vetoavalla tavalla.

Musiikkivideot ovat tunnettuja siitä, että niiden tarinat voivat olla ensimmäisellä katselukerralla hieman hankalasti ymmärrettäviä (Kaamiño 2022). Näitä videoita voi verrata esimerkiksi kerronnallisiin musiikkikappaleisiin, joista jokainen kuuntelukerta paljastaa uusia elementtejä. Symboliikka ja kerronta jätetään tarkoituksellisesti katsojan tulkinnan varaan, ja jokainen kokee musiikkivideoiden sekä kappaleiden tarinat henkilökohtaisella tavalla.

Tarinallisten musiikkivideoiden elokuvallinen kerronta keskittyy audiovisuaaliseen tarinankerrontaan sekä näyttelijäntyöhön. Dialogin käyttö musiikkivideoissa on harvinaista, joten tarina etenee pääasiassa näyttelijöiden ilmaisun kautta ja visuaalisin keinoin. Elokuvallisessa kerronnassa keskeistä on esimerkiksi kuvakulmien ja valaistuksen hyödyntäminen tarinan välittämisessä ja tunnelman luomisessa. Kuvakulmat voivat kertoa tarinaa ja paljastaa olennaisia yksityiskohtia, samalla luoden visuaalista kiinnostavuutta. Valaistuksella puolestaan voi korostaa tiettyä tunnelmaa ja vahvistaa tarinan sanomaa.

Yksi ensimmäisistä tarinallisista musiikkivideoista on Alice Cooperin 'Electid' -video, jossa yhtyeen jäsenet esiintyivät näyttelijöinä esittäen juonellisen tarinan pelkän soittamisen sijaan (Musiikkivideot n.d.). Michael Jacksonin 1980-luvun alun videot, veivät musiikkivideota uuteen, kerronnalliseen suuntaan ja muunmuassa 'Thriller' oli pikemminkin pienoiselokuva kuin pelkkä musiikkivideo (Musiikkivideot n.d.). Tarinavideoissa voi myös artistin tai bändin jäsenten sijaan esiintyä näyttelijät, kuten Skrillexin 'Bangarang' -musiikkivideoissa. 'Bangarang' -video noudattaa selkeästi lyhytelokuvan rakennetta juonenkäänteineen ja siinä on alkutilanne, keskikohta sekä loppu. Tarinallisten musiikkivideoiden ei kuitenkaan tarvitse olla kerronnaltaan yhtä selkeitä kuin elokuvien, vaan ne voivat esimerkiksi painottua visualisoimaan kappaleen tunnelmaa. Hyvä esimerkki tästä on The Weekndin 'Blinding Lights' -musiikkivideo, joka viestii tarinaa The Weekndin hahmon holtittomasta käyttäytymisestä ja intensiivisistä hetkistä.

2.2.2 Esiintymisvideo

Esiintymisvideo on musiikkivideon tyyppi, jossa pääpaino on artistilla tai yhtyeellä, jotka esittävät kappaleensa. Esiintymisvideot syntyivät aluksi audion kuvalliseksi versioksi ja niiden suosio kasvoi televisioiden yleistyessä 1950-60 -lukujen mittaan (Musiikkivideot n.d.). Esiintymisvideo sisältää kuvamateriaalia artistista tai yhtyeestä laulamassa tai soittamassa instrumenttejaan, joko lavalla tai lavastetussa ympäristössä, yleensä ilman laajaa juonta tai tarinaa. Esiitys voi olla kuvattu joko live-konserttina tai lavastetusti käyttäen erilaisia elementtejä, kuten valaistusta, rekvisiittaa ja pukuja, visuaalisen ja esteettisen houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Esiintymisvideot esittelevät usein artistin esiintymistä ja karismaa, antaen heille mahdollisuuden yhdistyä yleisöön esityksensä kautta. Videot voivat vaihdella tyyliä ja sävyä riippuen artistin musiikkigenrestä, henkilökohtaisesta tyylistä ja luovasta näkemyksestä. Ne voivat vaihdella yksinkertaisista, pelkistetyistä esityksistä vähäisillä tuotantoelementeillä, aina monimutkaisiin, koreografioituihin esityksiin, joissa on yksityiskohtainen lavastus, erikoistehosteita ja visuaalista tarinankerrontaa.

Muun muassa Michael Jacksonin ja Madonnan videot olivat 1980-luvun tanssillisuuden helmiä ja mainitut artistit taiteenalan uranuurtajia (Musiikkivideot n.d). Näitä uudempia tanssin ja liikkeen vuoksi vaikuttavia videoita ovat esimerkiksi Britney Spiersin 1990- ja 2000-luvun videot sekä 2010-luvulla yleistyneet K-Pop -genren videot.

2.2.3 Lyriikkavideo

Lyriikkavideo on musiikkivideon tyyppi, joka keskittyy pääasiassa laulun sanojen esittämiseen visuaalisesti houkuttelevalla ja synkronoidulla tavalla. Laulun sanat näytetään usein animoitujen tai visuaalisten elementtien kera, jotka täydentävät laulun teemaa tai tunnelmaa. Lyriikkavideot tarjoavat kuuntelijoille mahdollisuuden tutustua laulun sanoihin, laulaa mukana ja seurata kappaleen tarinaa tai viestiä.

Lyriikkavideot voivat vaihdella tyyliltään ja monimutkaisuudeltaan, yksinkertaisista tekstitetyistä videoista, joissa on vierivät tai vilkkuvat sanat, monimutkaisempiin videoihin, joissa on animoituja typografioita, grafiikkaa ja visuaalisia elementtejä, jotka tehostavat kokonaisvaltaista visuaalista elämystä. Jotkut lyriikkavideot voivat myös sisältää kuvia, videoita tai erikoistehosteita, jotka edelleen tehostavat visuaalista houkuttelevuutta ja kerrontaa laululle.

2.2.4 Animaatiovideo

Animaatiomusiikkivideo on musiikkivideon tyyppi, joka käyttää animaatiotekniikoita, kuten 2D- tai 3D-animaatiota, stop motion -animaatiota tai muita visuaalisia efektejä, luodakseen visuaalisen esityksen kappaleesta. Animaatio voi olla käsintehtyä, tietokoneella luotua tai erilaisten animaatiotekniikoiden yhdistelmää.

Animaatiomusiikkivideot tarjoavat laajan valikoiman luovia mahdollisuuksia, sillä ne mahdollistavat mielikuvitukselliset ja fantasiamaiset visuaalit, jotka eivät

välttämättä ole mahdollisia tai käytännöllisiä live-toimintavideoissa. Ne voivat sisältää kokonaan kuvitteellisia tai tyylieltyjä hahmoja, esineitä ja ympäristöjä, ja voivat kuvata monenlaisia taiteellisia tyyliä, realistisesta abstraktiin tai sarjakuvamaiseen.

Animoiduista musiikkivideoista pinnalle on noussut muunmuassa The Weekndin 'Snowchild'. Musiikkivideolla The Weekndin animoitu hahmo kohtaa erilaisia haasteita ja esteitä, jotka symboloivat hänen taisteluitaan kuuluisuuden, riippuvuuden ja oman persoonaansa synkempien puolien kanssa. Videossa on myös viittauksia The Weekndin aiempiin musiikkivideoihin ja albumikansiin, mikä lisää symboliikkaa ja intertekstuaalisuutta.

2.2.5 Konseptivideo

Konseptivideo on musiikkivideon tyyppi, joka ylittää pelkän esiintymis- tai tarinapohjaisen videon, ja sisältää sen sijaan tietyn käsitteen tai teeman, joka on keskeistä visuaalisessa tarinankerronnassa. Se voi käyttää luovia ja taiteellisia elementtejä välittääkseen syvemmän merkityksen tai viestin kappaleen sanojen, tunnelman tai yleisen käsitteen suhteen. Konseptivideoissa ei yleensä ole juonta, eivätkä ne yleensä liity suoraan itse kappaleen sanoitukseen (Kaamiño 2022).

Konseptivideot voivat käyttää visuaalista symboliikkaa, metaforia, allegorioita tai abstrakteja kuvauksia välittääkseen halutun käsitteen. Ne voivat myös sisältää ainutlaatuisia visuaalisia tyyliä, epätavallisia tarinankerrontatekniikoita tai kokeellisia visuaalisia efektejä luodakseen erottuvan ja mieleenpainuvan visuaalisen kokemuksen katsojille.

Konseptivideot voidaan jakaa symbolisiin- sekä teemallisiin videoihin. Symboliset videot koostuvat erilaisista kuvista, jotka rakentavat merkityksen keskenään. Ne sisältävät yleensä paljon nopeita leikkauksia ja taitavasti käytettyä valaistusta (Kaamiño 2022). Kendrick Lamarin "N95." -musiikkivideo toimii hyvänä esimerkkinä symbolisesta musiikkivideosta. Se rakentuu erilaisista kuvista, jotka symboloivat kappaleessa esiintyviä teemoja. Musiikkivideoissa tai taiteessa

ylipäänsä, symboliset kuvat eivät välttämättä kerro suoraan oikeita tai vääriä vastauksia, vaan tarkoituksena on haastaa katsojaa pohtimaan, mistä on kyse.

Teemalliset videot perustuvat tiettyyn teemaan. Tämä voi olla esimerkiksi musiikkivideon sijainti tai tietty väri (Kaamiño 2022). Childish Gambinon 'Sweatpants' -konseptivideo esittää jatkuvaa, surrealistista ja toistuvaa tapahtumasarjaa ravintolassa, jossa päähenkilö kokee erilaisia outoja ja absurdeja tilanteita. Video käsittelee identiteetin, havainnon ja yhteiskunnallisten kysymysten teemoja, käyttäen ajatuksia herättävää kuvallista ilmaisua ja symboliikkaa.

3 ELOKUVALLINEN MUSIIKKIVIDEO

3.1 Elokuvallisuuden määritelmä

Viime aikoina "cinematic" -termistä on tullut valtavirtaa. Sitä esiintyy useiden YouTuben tutoriaalivideoiden otsikoissa, ja sen merkitys elokuvallisuuden kuvaamisessa on muuttunut. Termi on muuttunut pelkäksi muotisanaksi, jota käytetään houkuttelemaan katsojia YouTubessa. Se näyttää kuuluvan kaikkien YouTube-yhteisöjen sanavarastoon, ja tästä syystä termin ylikäyttö on johtanut sen menettämään loistonsa. Sen sijaan että termi todella kuvaisi tunnetta, YouTube-videoissa sitä käytetään kuvaamaan visuaalista tyyliä, joka pyrkii näyttämään elokuvalta. Kuitenkin vaikka termi "cinematic" voi olla kulunut terminä, se ei tarkoita, että visuaalinen tyyli, jota se kuvaa, olisi menettänyt merkityksensä (Hellerman 2021).

Elokuvallisuuden määritelmää on vaikea pukea täsmällisesti sanoiksi, mutta tiedät jonkun olevan elokuvallista, kun tunnet sen — "It's hard to put exactly into words, but you know something is cinematic when you feel it" (Hellerman 2021) Patrick Willems tiivistää elokuvallisuuden seuraavasti: "Possessing the quality that comes from effectively using the tools of cinema to tell a story (...) in a way that would not be possible in another medium" (Willems 2021). Willems korostaa ensinnäkin: "Effectively using the tools of cinema", eli tehokasta elokuvan työkalujen käyttöä. Tämä tarkoittaa, että kyse ei ole pelkästään kuvakulmista, otoksista tai väripaletista, vaan niiden täytyy palvella tarkoitusta. Sen jälkeen hän korostaa: "to tell a story", eli tarinankerrontaa. Täten elokuvallisuus ei ole pelkästään ulkoista ilmettä, vaan se on tapa kertoa tarinaa. Viimeisenä hän mainitsee: "in a way that would not be possible in another medium", eli tavalla, joka ei olisi mahdollista toisessa mediassa. Elokuvallisuuden tulisi herättää tunne siitä, että elokuvallisuutta ei voisi olla olemassa missään muualla (Industrial Scripts 2022).

Termiä "elokuvallinen" käytetään usein kuvaamaan vaikuttavaa elokuvaa. Sanalla voidaan viitata elokuvan visuaaliseen tyyliin, tarinankerronnan tekniikoihin, äänen ja musiikin käyttöön tai yleiseen ilmapiiriin ja tunnelmaan.

Visuaalinen tyyli on yksi tärkeimmistä tekijöistä, joilla luodaan elokuvallinen kokemus. Tämä voi sisältää erilaisia kamerakulmia, valaistustekniikoita ja väriskaaloja, jotka luovat tietyn näköisen ja tuntuksen ilmeen teokselle. (Industrial Scripts 2022).

Visuaaliseen tyyliin ja teoksen tunnelmaan vaikuttaa ”mise-en-scène” eli ”näyttämöllepano”. Se tarkoittaa, mitä kaikkea kamerassa näkyy kuten lavastusta, valaistusta sekä näyttelijöitä ja heidän toimintojaan (Industrial Scripts 2022). Vaikuttavia tekijöitä ovat myös kuvauskaluston valinnat. Esimerkiksi, millaisella kameralla ja objektiiveilla teos kuvataan sekä millaiseen formaattiin teos tallennetaan, esimerkiksi filmille vai digitaalisesti.

Tarinankerronnan elementit kuten rakenne, juoni, dialogi tai rytmi voivat vaikuttaa merkittävästi elokuvallisen kokemuksen luomiseen. Myös musiikin ja äänien käyttö ovat siihen voimakkaita työkaluja. Sävellyksellä ja äänitehosteilla voi esimerkiksi korostaa emotionaalisten hetkien vaikutusta elokuvassa (Industrial Scripts 2022). Lisäksi ohjaaja voi pyrkiä luomaan elokuvallisen kokemuksen kameran liikkeillä, kuvakulmilla, valaistuksella ja värien käytöllä herättääkseen katsojalta tietyn emotionaalisen reaktion.

Vastaavasti videopeli, valokuva tai musiikkikappale voidaan tulkita elokuvalliseksi, jos niissä käytetään samanlaisia tekniikoita, joilla luodaan immerstiivinen elokuvallinen kokemus. Esimerkiksi Suomalaisen pelifirma Remedyn tekemässä Alan Wake -pelissä ilmaisua on kehitetty entistä lähemmäksi elokuvallisuutta ja pelissä korostuu tarina. (Vältilä 2012). Sama pätee myös musiikkivideoissa. Osa Dirty Road -musiikkivideon elokuvallisuutta on, että bändin esiintyminen sekä tarinalliset kohtaukset tapahtuvat kronologisesti samassa ajassa ja paikassa.

Kaiken kaikkiaan termi ”elokuvallinen” viittaa tiettyyn visuaaliseen ja taiteelliseen laatuun. Sitä voidaan käyttää kuvaamaan mitä tahansa luovaa työtä, joka pyrkii vangitsemaan ja kertomaan elokuvallisen kokemuksen. Elokuvallisuuden tulisi kuitenkin olla tarinankerrontaa, ei pelkästään ulkoasua. Käytettyjen elementtien tulisi olla osa tarinaa ja auttaa sen kerrontaa. Elokuvallisten elementtien käyttö

ilman tarkoitusta voi tehdä tarinan vaikutelman puutteelliseksi ja keskeneräiseksi (Industrial Scripts 2022).

3.2 Elokuvaluisuus musiikkivideoissa

Yksinkertaisin kuvaus musiikkivideosta on, että se on visuaalinen tausta musiikille. Sen pääasiallinen tarkoitus on luoda tunnelmaa ja tarjota visuaalisia elementtejä, jotka täydentävät kappaletta. Sen sijaan elokuvallinen musiikkivideo on musiikkivideo, joka on tuotettu elokuvan tyyliin ja muodossa, mikä antaa sille elokuvallisen tuntuman ja estetiikan. Tämä tarkoittaa yleensä huolellista käsikirjoitusta, ohjausta, kuvausta, leikkausta ja muuta audiovisuaalista suunnittelua, jotta musiikkivideo saadaan tuntumaan elokuvamaiselta. Elokuvalliset musiikkivideot ovat tarinapohjaisia, käyttäen erilaisia elokuvallisia keinoja kertoakseen tarinaa musiikkikappaleen kanssa. Ne ovat usein myös visuaalisesti vaikuttavia, käyttäen videon tyyliä ja tarinaa tukevaa kuvausta, valaisua, puvustusta ja lavastusta.

Elokuvalliset musiikkivideot ovat usein pidempiä ja kalliimpia tuottaa kuin ”perinteiset musiikkivideot”, mutta ne voivat myös olla erittäin vaikuttavia ja saavuttaa laajan yleisön. Elokuvallisessa musiikkivideossa on yleensä enemmän visuaalisia ja tarinallisia elementtejä, jotka vaativat paljon resursseja ja aikaa toteutukseen. Elokuvalliset musiikkivideot ovat usein kalliimpia myös siksi, että ne saattavat vaatia monimutkaisempia erikoistehosteita, näyttävämpiä lavasteita ja ammattimaisemman sekä suuremman työryhmän. Tällaiset elementit nostavat tuotantokustannuksia ja vaativat tarkkaa suunnittelua ja koordinoitua, jotta lopputulos olisi toivotunlainen. Toisaalta, jos musiikkivideo saa laajan yleisön ja saavuttaa suurta suosiota, investointi elokuvalliseen toteutukseen voi olla sen arvoista artistin uran ja musiikin näkyvyyden kannalta.

Elokuvallinen musiikkivideo ei ole sinänsä musiikkivideon tyyli, vaan pikemminkin ominaisuus tai piirre, jonka musiikkivideo pystyy saavuttamaan. Se liittyy siihen, miten musiikkivideo on toteutettu ja millaisen elokuvallisen tunteen se herättää katsojassa. Elokuvallinen musiikkivideo pyrkii usein luomaan elokuvamaisen ilmapiirin ja tarjoamaan kiehtovan visuaalisen maailman, joka

houkuttelee katsojan mukaansa. On kuitenkin tärkeää huomata, että tulkinnat ja havainnot musiikkivideosta ja sen elokuvallisuudesta voivat vaihdella yksilöllisesti. Jokainen katsoja voi kokea musiikkivideon eri tavoin ja tulkita sen elokuvallisuuden eri näkökulmista. Elokuvallisuus on siis subjektiivinen kokemus, joka voi vaihdella katsojien välillä.

3.3 Elokuvallisen musiikkivideon tunnusmerkit ja elementit esimerkkien kautta

3.3.1 The Weeknd 'Blinding Lights' Musiikkivideo

The Weeknd 'Blinding Lights' -musiikkivideo kertoo tarinan The Weekndin hahmon holtittomasta käyttäytymisestä ja intensiivisistä hetkistä. Vuonna 2020 julkaistu Anton Tammen ohjaama musiikkivideo tuntuu elokuvalliselta sen kerronnallisen rakenteen sekä visuaalisesti upean estetiikan takia. Musiikkivideossa käytetään tehokkaasti elokuvallisia tekniikoita sekä elokuvallista tarinankerrontaa, ja siten se herättää tunteita ja uppouttaa katsojan elokuvalliseen kokemukseen. 'Blinding Lights' -musiikkivideo on nauttinut suuresta arvostuksesta ja se on voittanut muun muassa Vuoden video -palkinnon MTV Video Music Awardsissa vuonna 2020 (IMDb 2020).

'Blinding Lights' -videossa on erottuva retro-futuristinen tyyli. Se herättää nostalgiaa menneisiin aikoihin, mutta tuntuu silti samalla ajankohtaiselta. Videossa neonvalot valaisevat kaupunkimaisemaa yöaikaan, antaen videolle film noir -tyylistä tunnelmaa. Kirkkaat punaiset ja vihreät värit sekä kontrasti valon ja varjon välillä luovat visuaalisesti upean ja tunnelmallisen ympäristön (Millar 2020)

Video on kuvattu elokuvalliselle tyyliille uskollisesti ja siinä jäljitellään klassisten 1980-luvun elokuvien ulkonäköä ja tunnelmaa. 'Blinding Lights' -videon estetiikkaan on myös inspiroiduttu elokuvista, kuten Fear and Loathing in Las Vegas, Joker ja Casino (Gates 2021). Musiikkivideon kuvauksessa on käytetty anamorfisia zoom -linsskejä ja videossa on käytetty paljon pitkiä zoomeja. Video sisältää paljon sulavia, elokuvamaisia kameraliikkeitä, jotka lisäävät dynaamista

ja visuaalisesti houkuttelevaa tunnelmaa. Linsseissä on myös käytetty diffuusio - filttäreitä, jotka pehmentävät kuvaa ja lisäävät "vintage" -ilmettä. Nämä tekniikat tehostavat kokonaisvaltaista visuaalista kerrontaa ja antavat videolle elokuvalliselta tuntuvan ilmeen (Millar 2020).

Lisäksi 'Blinding Lights' -video sisältää symboliikkaa ja surrealistisia elementtejä, jotka lisäävät syvyyttä ja kiehtovuutta tarinaan sekä visuaaliseen ilmeeseen. Kuvat, kuten vääristynyt heijastus peilissä, yksinäinen hahmo tanssimassa autiossa kaupungissa ja abstraktit kohtaukset kirkkaine väreineen luovat unenomaisen sekä elokuvallisen sävyn videoon.

3.3.2 The Blaze 'Territory' Musiikkivideo

The Blaze 'Territory' -musiikkivideo on selkeä tarinavideo, joka keskittyy nuoren miehen matkaan takaisin perheensä ja kulttuurillisten juuriensa äärelle. Videon ovat ohjanneet Jonathan Alric ja Guillaume Alric (The Blaze -duo) ja siinä seurataan miestä, joka palaa kotiseudulle. Toisin kuin monet musiikkivideot, jotka pyrkivät näyttämään "fiktiivisiltä" tai "unenomaisilta", 'Territory' keskittyy realistisen tunnelman välittämiseen (Mejia 2018).

'Territory' on selkeästi elokuvallinen musiikkivideo, juuri sen vahvan tarinan ansiosta. Tarinavetoisuus lisää syvyyttä ja merkityksellisyyttä musiikkivideoon. Se ei ole pelkästään visuaalinen esitys musiikille, vaan tarinaan kietoutuva kokonaisuus. Tarinan läsnäolo mahdollistaa henkilöhahmon ja katsojan välisen tunnesiteen syntymisen. Katsojalle välittyy elävästi miestä ympäröivä maailma ja hänen henkilökohtainen matkansa, mikä tekee musiikkivideosta moniulotteisemman ja elokuvamaisemman kokemuksen.

Musiikkivideolla on jopa dokumentaarinen ilme; videota ei ole esimerkiksi juurikaan valaistu, vaan siinä on hyödynnetty paljon prakti- ja luonnonvaloa. Usein tämän tyylinen ulkoasu vie pois elokuvallisesta tunnelmasta, mutta tässä musiikkivideossa realistinen ilme sävyttää tarinaa parhaiten. Koko videon mise-en-scène tuntuu hyvin luonnolliselta ja tämä luonnollisuus antaa videon tarinalle aitouden tunteen.

'Territory' osoittaa, että elokuvallisuus musiikkivideossa ei rajoitu vain visuaaliseen toteutukseen, vaan tarinankerronta on tärkein osa elokuvallista ilmaisua. Se on esimerkki siitä, kuinka musiikkivideo voi käyttää elokuvallisia keinoja ja rakenteita luodakseen syvemmän ja vaikuttavamman kokemuksen katsojalle. Tarinavetoisuus antaa musiikkivideolle selkeän alun, keskikohdan ja lopun, mikä tuo siihen elokuvallisen jännitteen ja kaaren.

3.3.3 Eminem 'Lose Yourself' Musiikkivideo

Eminem 'Lose Yourself' -musiikkivideossa on yhdistelty artistin esiintymistä sekä tarinallisia kohtauksia. Videon ovat ohjanneet Eminem, Paul Rosenberg ja Phillip G. Atwell ja se on julkaistu vuonna 2002. Videota katsoessa herää kysymys: "Miksi 'Lose Yourself' -musiikkivideo ei tunnu elokuvalliselta, vaikka siinä on kohtauksia suoraan 8 Mile elokuvasta?"

Eminem 'Lose Yourself' -musiikkivideossa on yhdistelty artistin esiintymistä sekä tarinallisia kohtauksia. Musiikkivideon tarkoituksena ei luultavasti ollut pyrkiä luomaan täysin elokuvallista videota. Musiikkivideo perustuu Eminemin 8 Mile -elokuvasta peräisin oleviin kohtauksiin ja kuvamateriaaliin, mikä luo yhteyden elokuvamaailmaan. Videossa nähdään lyhyitä otteita elokuvasta, mutta se ei keskity elokuvallisen tunnelman tai esteettisen tyylin luomiseen. 'Lose Yourself' -musiikkivideossa kappale on tarina, ja video toimii lähinnä kappaleen kuvituksena. Sen sijaan, että videolla kerrottaisiin tarinaa elokuvallisin keinoin, se tukee ja vahvistaa kappaleen sanomaa visuaalisesti.

Musiikkivideolla on havaittavissa 2000-luvun alun musiikkivideoille tyypillinen ilme ja videolla ei välttämättä tavoiteltu täysin elokuvallista tunnetta. Jotta musiikkivideo on ollut trendikäs, sen on täytynyt sopia aikakauden musiikkivideoiden tyyliin ja Eminemin sen hetkiseen artistibrändiin. 'Lose Yourself' -musiikkivideon pääpaino on enemmän musiikin ja tarinan välittämisessä kuin visuaalisessa elokuvallisessa ilmaisussa.

3.3.4 Aphex Twin 'Windowlicker' Musiikkivideo

Aphex Twin 'Windowlicker' -musiikkivideon on ohjannut Chris Cunningham ja se julkaistiin vuonna 1999. Musiikkivideon estetiikka on vahvasti ominainen Chris Cunninghamin tyylille. Hänen ohjaustöidensä keskeisimpiä elementtejä ovat eksperimentaalisuus, tietynlainen "synkkä" estetiikka sekä musiikin ja visuaalisten elementtien synergia. 'Windowlicker' -musiikkivideo edustaa Cunninghamille tyypillistä estetiikkaa, mutta se on toteutettu vahvasti elokuvallisessa muodossa.

Musiikkivideossa on kontrastinen ja tyylikkäästi toteutettu elokuvallinen ilme. Videon introssa nähdään perinteistä elokuvallista kerrontaa ja tyyliä; Dialogikohtauksissa on käytetty suuntakuvia hahmoista sekä laajempaa masterottoa. Kuvakulmat on leikattu samalla tavalla kuin elokuvissa, tavoitteena tuoda lisää tarinaa kuljettavaa informaatiota jokaisella leikkauksella. Lisäksi kohtauksessa hahmot on blockattu siten, että kamera on varjon puolella ja kova takavallo luo hahmoille selkeät ääriiviat.

'Windowlicker' -musiikkivideo parodioi sen aikaisia amerikkalaisia gangstahiphopin musiikkivideoita (The Guardian 1999). Videolla nähdään esimerkiksi stereotyyppisiä elementtejä, kuten hidastettuja lähikuvia vähäpukeisista naisista, jotka saavat päälleen samppanjaa. Lisäksi naisten kasvoihin on tehty maskeerauksella ja jälkikäsitteilyllä vääristyneitä piirteitä, mikä lisää parodisia elementtejä ja ironiaa musiikkivideon visuaaliseen ilmeeseen. Lisäksi Richard D. James (Aphex Twin) esittää liioitellun varakasta ja vaikutusvaltaista hahmoa, joka parodioi räppäreiden tapaa esiintyä musiikkivideoillaan.

Kappale on elektronista musiikkia, eikä siinä lauleta, mutta kappaleen nimessä esiintyvä "Window Licker" -termi ilmenee moniulotteisesti videolla. Ranskankielinen sana ikkunashoppailulle on "faire du lèche-vitrine", joka kirjaimellisesti Englanniksi käännettynä tarkoittaa "window licking", eli "ikkunoiden nuolemista" (Lynn 2010). "Window licker" ja "window licking" ovat myös halventavia brittienglannin termejä (Coulter 2017). Musiikkivideon alussa on Tarantino -tyylinen dialogikohtaus, jossa kaksi miestä ajaa urheiluautolla Los

Angelesin kaduilla ja "ikkunashoppailee" naisia (The Guardian 1999). Lisäksi termiä voidaan käyttää pilkkaamistarkoituksessa videolla esiintyvistä hahmoista.

4 CASE STUDY: WOUNDSTRIPE 'DIRTY ROAD' -MUSIIKKIVIDEO

Käsikirjoitin, ohjasin ja leikkasin Woundstripe 'Dirty Road' -musiikkivideon, jossa tavoitteenani oli luoda elokuvallinen ja visuaalisesti vaikuttava teos. Tämä case-tutkielma tarjoaa syvällisen katsauksen 'Dirty Road' -musiikkivideon taustalla oleviin työvaiheisiin ja päätöksiin. Pysin tarkastelemaan elokuvallisen musiikkivideon luomista kokonaisvaltaisesti ja avaamaan sen taiteellista merkitystä sekä tekijän näkökulmasta, että katsojan kokemuksen kannalta.

Ensimmäisessä vaiheessa syvennyn esituotantoon, jossa käsikirjoitin videon sekä suunnittelin visuaalisen ilmeen ja tunnelman. Seuraavaksi keskityn tuotantoon ja ohjaustyöhön, jossa ohjasin näyttelijöitä ja työryhmää sekä varmistin visuaalisen kokonaisuuden toteutumisen. Tutkielman lopussa avaan projektin jälkityövaihetta; musiikkivideon leikkaamisesta ja videon käsikirjoittamisesta uudelleen leikkausvaiheessa. Lisäksi tutkin musiikkivideon tuotantoa, kuten kuvauspaikkojen valintaa, lavastusta ja asusteita, sekä yhteistyötä bändin ja työryhmän kanssa. Case-tutkielmassa analysoin myös onnistumista elokuvallisen musiikkivideon toteutuksessa.

4.1 Esituotanto

Elokuvalliset musiikkivideot ovat voimakkaita visuaalisia tulkintoja musiikkikappaleista, joissa yhdistyvät tarinankerronta ja videotaiteen elementit. Esituotanto edellyttää huolellista harkintaa monien eri tekijöiden suhteen, onnistuneen musiikkivideon luomiseksi. Jokaisen musiikkivideon perustana on hyvin määritelty konsepti ja taiteellinen visio. Konseptin toteuttamiseksi on olennaista luoda käsikirjoitus tai kuvauksellinen suunnitelma. Esituotantoprosessi sisältää myös teoksen visuaalisen tyylin ja kerronnan hahmottamisen sekä esimerkiksi kuvauskaluston-, kuvauspaikkojen- ja näyttelijöiden valinnat.

Yksityiskohtainen suunnittelu, tuotantoaikataulun luominen, taitavan työryhmän kokoaminen, resurssien järkevä jakaminen sekä avoin viestintä ja yhteistyö luovat vankan pohjan lopulliselle musiikkivideolle. Näiden tekijöiden yhteispeli

mahdollistaa sujuvan tuotantoprosessin, jossa jokainen osa-alue on huolellisesti harkittu ja toteutettu, johtaen lopulta laadukkaaseen ja visuaalisesti vaikuttavaan musiikkivideoon.

4.1.1 Kappaleesta musiikkivideoksi

Woundstripin vokalisti, Jalmari Salmela, kuvailee kappaletta näin: ”Dirty Road -kappale kertoo epätoivoisesta tuskasta, jota ei voi jakaa kenenkään kanssa. Se ei määrittele tiettyä tekoa tai tapahtumaa, vaan siinä on kyse ihmisen tunnematkasta yksin tiellä, jonka on valinnut tekemällä mitä ikinä onkaan tehnyt. Ei niinkään positiivisessa mielessä”. Videon ohjaajana on tärkeää perehtyä kappaleen tunnelmaan, sävellykseen ja sanoituksiin. Kuunnellessa kappaletta, rakennan mielessäni visuaalista ympäristöä ja elokuvallisia tapahtumia. Lisäksi kuvittelen, millaisen elokuvakohtauksen taustalla kappale voisi soida. ”Dirty Road” -kappaleen sanoitukset ovat liitteenä työn lopussa.

Olen samaa mieltä ohjaaja Karim Sahebin kanssa siitä, että musiikkivideoilla pitäisi olla joku merkitys. Hän korostaa, että musiikkivideon tekemiselle pitäisi aina löytyä joku syy, jotta se ei olisi vain video tai mainos. Saheb pitää videon tekoprosessissa tärkeänä tutustua artistiin: hän haluaa tietää, paitsi miksi kappale on tehty, myös millainen artisti on kyseessä. Hän pyrkii ymmärtämään, mitä artisti haluaa kappaleellaan sanoa, kuka hän on ja mitä hän tarvitsee. Musiikkivideota on mielekästä tehdä, kun siinä on rehellistä sanottavaa tai kun haastava biisi tarjoaa mahdollisuuden viedä sen vielä pidemmälle videon avulla. (Gullichsen 2018).

Gq:n haastattelun mukaan myös Anton Tammella on ollut samantyylinen lähestymistapa musiikkivideon tekoprosessiin. Tammen mukaan musiikkivideoiden luominen The Weekndille oli yhteistyöhön perustuva ja intuitiivinen kokemus. Heillä ei ollut esimerkiksi ennalta määriteltyä suunnitelmaa tarinalle tai visuaaliselle ilmeelle. Sen sijaan Tammi kuvailee musiikkivideoprojektin aloitusta muusikoiden jammailuksi - tapaatte, keskustellette ja kehitätte ideoita. Ajan kuluessa tapaamisia jatkui ja jos kaikki

tuntui oikealta, hän ohjasi videon. Jos kuvaukset sujuivat hyvin, he saattoivat tehdä toisenkin videon (Lyons 2020).

Olen aiemmin tehnyt yhteistyötä Woundstripen kanssa ja ohjannut heille musiikkivideoita, joiden lopputulos on saanut heidät tyytyväisiksi ja innostuneiksi jatkamaan yhteistyötä kanssani. Ennen kuin päätettiin, että ohjaisin 'Dirty Road' -kappaleen musiikkivideon, kävimme muutamia palavereita, joissa keskustelimme tulevista videoista ja löysimme yhteisen sävelen. Lopulta bändi arvosti ideoitani 'Dirty Road' -kappaleen musiikkivideoon ja antoi minulle lähes täysin vapaat kädet videon toteuttamiseksi.

4.1.2 Esiintymis- ja tarinavideon yhdistelmä

Pyrin luomaan Dirty Road -musiikkivideosta elokuvallisen tarinavideon, mutta resurssien ja aikataulun rajoitukset vaativatkin esiintymiskohtausten sisällyttämisen videoon. Tämä ratkaisu oli nopea ja kustannustehokas tapa luoda sisältöä. Tarkoituksena oli kuitenkin luoda yhtenäinen kokonaisuus, jossa tarina sekä bändin esiintyminen pääsevät loistamaan.

Videon elokuvallisuuden yksi näkökulma on se, että bändin esiintymiset ja tarinalliset kohtaukset tapahtuvat kronologisesti samassa ajassa ja paikassa. Tämä luo yhtenäisen kokonaisuuden, jossa esiintyminen ja tarina sulautuvat toisiinsa. Tavoitteenani oli välttää perinteisten yhdistelmävideoiden irrallisuutta, joissa esiintymis- ja tarinajaksot ovat erillisiä toisistaan.

Esiintymisvideoiden yleinen piirre on se, että artisti suuntaa esiintymisensä suoraan kameraan, mikä luo vuorovaikutuksen katsojan kanssa. Elokuvallisessa kontekstissa taas näyttelijät harvoin katsovat kameraan, paitsi jos neljäs seinä rikotaan tarkoituksella. Dirty Road -musiikkivideon esiintymiskohtauksissa bändi suuntaa esiintymisensä yleisölle, mikä auttaa säilyttämään elokuvallisen tunnelman.

4.1.3 Käsikirjoittaminen

Kirjoitin käsikirjoituksen, jossa oli protagonistista ja antagonistista, huomioimatta hahmojen ikää tai sukupuolta. Alun perin suunnittelin luovani tarinaan miesten välisen suhteen, mutta ottaen huomioon bändin imagon ja brändin, se olisi saattanut antaa vääränlaisen kuvan bändistä. Tarina sisältää romanttisia piirteitä hahmojen välillä, joten musiikkivideon kautta olisi voinut syntyä bändin imagolle epäsuotuista huomiota. Lopulta videoon roolitettiin kaksi naista näyttelijöiksi, koska kahden naisen välinen suhde markkinoi videota paremmin bändin nykyiselle kohdeyleisölle.

Idea tarinasta ja tapahtumapaikasta alkoi hahmottua jo kappaleen ensimmäisillä kuuntelukerroilla. Lisäksi hain inspiraatiota esimerkiksi System of a Downin 'Chop Suey' -musiikkivideosta, jossa bändi esiintyy yleisön edessä. Tajusin, että yksinkertainen tapa yhdistää esiintymis- ja tarinavideo kronologisesti samaan aikaan ja paikkaan olisi klubikeikka, jossa bändi esiintyy ja tarina tapahtuu klubin tiloissa. Dirty Road -kappaleen kertosäkeessä usein toistuva lause "I won't let you decide my fate" toimii tarinan taustalla; Protagonisti kamppailee kohtalostaan yökerhossa, jossa hän joutuu antagonistin sekä antagonistin tarjoaman punaisen pillerin vaikutuksen alaiseksi.

Luonnostelin prosessin alkuvaiheessa "outlinen", johon merkitsin tarinan tapahtumat heijastettuna kappaleen rakenteeseen. Kirjoittaessani valmista käsikirjoitusta, päätin luopua suoranaisestä kohtausten sovittamisesta kappaleeseen ja keskityin kirjoittamaan lyhytelokuvan käsikirjoituksen. Tarinassa seurataan kahden naisen iltaa yökerhossa, jossa bändi esiintyy. Antagonisti yrittää vietellä protagonistin haltuunsa ja tarjoaa hänelle punaisen pillerin. Pilleri symboloi Matrix-elokuvien punaista pilleriä, jonka vaikutuksesta päähenkilö näkee "toiselle puolelle". "Dirty Road" kuvastaa tunnematkaa, ikään kuin psykedelistä trippiä, jonka läpi on kuljettava voidakseen vaikuttaa omaan kohtaloon.

Dialogin käyttäminen musiikkivideolla oli aluksi pelkästään visuaalinen lisäys – ajattelin, että se näyttäisi "siistiltä", kun videon alareunassa näkyisi tekstiä.

Oivalsin kuitenkin, että dialogi voi antaa katsojille mahdollisuuden päästä hieman lähemmäksi hahmoja, ymmärtää heidän tunnetilojaan sekä tekee kokonaisuudesta elokuvallisemman. Dialogin käyttö tarjoaa siis tarinallisesti sekä visuaalisesti uutta särmää ja tekee videosta erottuvan, sillä dialogin käyttö musiikkivideoissa on harvinaisempaa.

Käsikirjoitusvaiheessa en halunnut rajoittaa luovuuttani tuotannollisilla haasteilla, vaan keskityin kirjoittamaan parhaat ideat ja keksimään myöhemmin keinot niiden toteuttamiseen. Yksi haaste oli löytää sopiva lokaatio ja muokata se ”underground” yökerhoksi. Lisäksi näyttelijöiden roolitus ja kaiken sovittaminen tiukkaan aikatauluun pienellä budjetilla asettivat omat haasteensa. Kuitenkin haasteet pakottavat kehittymään videontekijänä ja johtavat parempiin lopputuloksiin. Haasteiden kohtaaminen antaa mahdollisuuden kehittyä ja saavuttaa uusia taitoja videon tekemisessä.

4.1.4 Referenssit

Konsepti yökerhvideosta oli ollut mielessäni jo aikaisemmin ja 'Dirty Road' -kappale oli hyvä tilaisuus toteuttaa intohimoani. Pidän underground -henkisten yökerhojen tunnelmasta oikeassa elämässä sekä erityisesti scifi-elokuvien dystooppisista yökerhoista. Elokuvallista musiikkivideota tehdessä on hyvä suosia mieluummin elokuvia kuin toisia musiikkivideoita referensseinä (Sandler 2021, 36:45). 'Dirty Road' -videossa otin vaikutteita muun muassa Matrix-elokuvien yökerhokohtausten miljööstä ja tunnelmasta. Analysoin kohtausten lavastusta, valaisua ja puuvustusta sekä jäljittelin näitä asioita musiikkivideossa. On tärkeää kehittää ensin omaa visiota ja vasta sitten täydentää sitä referensseillä, jotta videon teko ei olisi pelkästään muiden teoksien jäljittelyä.

Tein kuvaajan kanssa tiivistä yhteistyötä videon visuaalisen ilmeen suunnittelussa. Katsoimme ja analysoimme elokuvien yökerhokohtauksia sekä otimme kuvakaappauksia, joista teimme muun muassa moodboardin. Kokeilimme myös uutta lähestymistapaa visuaalisen ilmeen suunnitteluun MidJourney -generaattorin AI-tekniikan avulla, jossa avainsanojen avulla saimme referenssikuvia dystooppisista yökerhoista.

Kuva 1 on Midjourney -sovelluksella luotu referenssikuva yökerhosta. Kuva on luotu syöttämällä sovellukseen avainsanoja kuten: "a lonely girl in a dystopian nightclub" ja "a band is playing in the background". Suomennettuna: "yksinäinen tyttö dystooppisessa yökerhossa" ja "bändi soittamassa taustalla". Ai-tekniikan käyttö antaa lisää mahdollisuuksia visuaalisen ilmeen suunnitteluun, sillä muun muassa moodboardissa ei tarvitse rajoittua jo aiemmin luotuihin kuviin. Midjourneyn avulla pystyi myös kokeilemaan eri variaatioita videon värimaailmaan.

KUVA 1. MidJourney -sovelluksella luotu referenssikuva yökerhosta. (Martikainen 2022).

Referenssikuvat auttavat ohjaajaa visualisoimaan videota jo esituotantovaiheessa. MidJourney -sovelluksella hahmottelimme muun muassa kohtausta, jossa protagonistti on yksin yökerhon takaosassa, kunnes antagonistti tulee hänen luokseen. Kuvassa 2 on kuvakaappaus valmiista videosta tästä kohtauksesta. Referenssikuvan ja valmiin teoksen kuvakaappauksessa on huomattavia yhtäläisyyksiä kohtauksen tunnelmassa sekä kuvan kompositiossa.

KUVA 2. Kuvakaappaus 'Dirty Road' -musiikkivideosta. (Martikainen 2023).

4.1.5 Kuvauspaikkojen etsintä

Lokaation merkitys videon visuaaliselle ilmeelle on huomattava, erityisesti pienen budjetin tuotannoissa. Usein lavastukseen ei ole suuria resursseja, joten valmiiksi kuvauskelpoisten lokaatioiden hyödyntäminen on sekä visuaalisesti että taloudellisesti järkevää. Jokaiselle tarinalle sopii omanlainen tapahtumapaikka, eikä ole yleispätevää ohjetta kuvauskelpoiseksi lokaatioksi. 'Dirty Road' -videon tapahtumapaikkana toimii underground-yökerho, ja kuvauspaikkoja etsiessämme otimme huomioon muun muassa tilojen koon, muodon, pintamateriaalit, käytettävissä olevat praktivalot, kalusteet ja yleisesti tilojen estetiikan.

Bändin kontaktien avulla saimme käyttöön ravintola Calacuccon kuvauksia varten. Yhtyeen kotipaikkakunnalla Kuopiossa sijaitseva Calacucco oli logistisesti järkevin vaihtoehto kuvauspaikaksi. Lisäksi ravintolan pohjapiirustus sopi visiooni. Suunnittelin, että bändi olisi yleisön ympäröimänä siten, että takana oleva yleisö olisi korkeammalla kuin bändi. Calacucco mahdollisti visioni, koska tanssilattialla oli DJ:tä varten korotettu tila, johon pystyin sijoittamaan yleisöä.

Lisäksi yökerhossa oli runsaasti praktivaloja, joita pystyimme hyödyntämään. Yökerho ei kuitenkaan vastannut visiotani underground-yökerhosta, kuten kuvasta 3 nähdään, lokaation seinät ovat oranssit ja niihin on kiinnitetty Meksiko-teemaisia kuvia ja tekstejä. Pyrimme kuitenkin saamaan yökerhon näyttämään

synkemmältä, peittämällä seinät ja muut pinnat mustilla jättesäkeillä. Lisäksi ohjasin avustajat pukeutumaan tummiin vaatteisiin luodaksemme underground-tunnelmaa yökerhoon. Kuvasta 4 pystyy havainnoimaan, miten lokaation tunnelma muuttui yksinkertaisella lavastuksella.

KUVA 3. Calacucon tanssilattia ennen lavastusta ja valaisua. (Martikainen 2022).

KUVA 4. Yökerhon seinät ovat peitetty jättesäkeillä ja tila on valaistu kuvauksia varten. (Martikainen 2022).

4.2 Kuvaukset

Tehokkaalla suunnittelulla ja tarkalla aikataulutuksella on mahdollista kuvata elokuvallinen musiikkivideo vain kahdessa päivässä, vaikka video sisältäisi useita kohtauksia eri lokaatioissa. 'Dirty Road' -videossa kuvaukset jaettiin kahdelle päivälle; ensimmäisenä päivänä kuvattiin tarinalliset kohtaukset sekä laajat kuvat, jossa näkyy yleisöä ja toisena kuvauspäivänä keskityimme kuvaamaan vain tiiviimpiä kuvia bändistä esiintymässä. Näin ollen tarvitsimme näyttelijöitä sekä avustajia vain yhtenä päivänä kuvauksissa.

Laadin treatmentin ja käsikirjoituksen siten, että se jättää myös improvisaatiolle varaa kuvauksissa. Tarina- ja soittovideon yhdistelmässä ei muunmuassa tarvitse kiinnittää jatkuvuuteen liikaa huomiota, koska videossa leikataan ristiin soittokuvia ja tarinallisia kohtauksia. Lisäksi tiivis yhteistyö työryhmän ja esiintyjien kanssa sekä valmiiksi määritellyt visuaaliset ideat auttoivat meitä tekemään tehokasta työtä kuvauspäivinä. Huolellinen valmistelu, kuten valaistuksen ja kuvakulmien suunnittelu etukäteen, auttoi meitä hyödyntämään aikaa ja resursseja mahdollisimman tehokkaasti.

4.2.1 Musiikkivideon ohjaaminen

'Dirty Road' -musiikkivideossa sain lähes vapaat kädet ja täyden taiteellisen vastuun videon toteuttamisesta, kuitenkin artistibrändiä ja bändin imagoa noudattaen. Musiikkivideon ohjaajan rooli kuvauksissa on monipuolinen ja vaatii taitoa ohjata artistia, näyttelijöitä sekä työryhmää saavuttamaan halutut tavoitteet. Dialogi ja luottamus artistin sekä työryhmän kanssa ovat avainasemassa, jotta yhteistyö sujuu saumattomasti.

Ohjaajan ensisijainen tehtävä on ohjata esiintyjien ('Dirty Road' -videossa joko bändin jäsenten tai näyttelijöiden) ilmaisua. Tämä tarkoittaa, että ohjaaja auttaa esiintyjää löytämään oikean ilmaisutavan, joka sopii musiikkivideon tarpeisiin. Esiintymiskohtauksissa ohjasin esimerkiksi laulajaa korostamaan voimakkaita tunteita tietyissä kappaleen kohdissa ja ilmaisemaan herkkyyttä ja haavoittuvuutta hiljaisemmissa osuuksissa. Lisäksi ohjasin soittajia korostamaan esiintymistään, jotta energisyys välittyisi videolta voimakkaammin. Aluksi soittajien eläytyminen vaikutti jäykältä ja vaisulta, mutta ohjeistin heitä tekemään suurempia liikkeitä soittamisen suhteen. Musiikkivideolla soittamisen ei välttämättä tarvitse kuulostaa tai näyttää oikeaoppiselta, vaan tärkeämpää on näyttää hyvältä, koska ääniraita lisätään videoon jälkepäin.

Tarinallisissa osuuksissa käytin samantyyllisiä ohjaustekniikoita näyttelijänohjaukseen. Ennen kuvausten alkua kävimme läpi hahmojen taustan, motivaatiot ja tavoitteet, jotta näyttelijä ymmärsi roolihahmonsa syvemmillä tasolla. Halusin luoda protagonistin hahmosta herkän ja haavoittuvaisen sekä antagonistin hahmosta voimakkaan ja päällekkäyvä. Käytin erilaisia keinoja auttaakseni näyttelijöitä saavuttamaan haluamani tunnelman ja ilmaisun. Kerroin esimerkiksi mielikuvia, joiden avulla näyttelijä pystyi ymmärtämään paremmin kohtauksen tarkoituksen ja tunnelman. Annoin myös konkreettisia ohjeita eleistä, ilmeistä ja kehonkielestä, jotta näyttelijä pystyi tuomaan esiin tarinalliset elementit voimakkaammin. Esimerkiksi kohtauksessa, jossa Antagonisti tulee viettelemään Protagonistia, ohjeistin Antagonistia puremaan hellästi ylähampailla alahuultaan. Tämä ohje toi näyttelijänilmaisuuksiin lisää vetovoimaisuutta.

Bändin sekä näyttelijöiden ohjaamisen lisäksi, tehtäväni kuvauksissa oli ohjata työryhmää ja pitää huolta teoksen visuaalisesta toteutuksesta. Yhteistyö kuvaajan kanssa oli keskeisessä roolissa, ja olimme etukäteen suunnitelleet videon valaistuksen ja kuvallisen ilmaisun. Kuvauksissa keskustelimme valaistuksesta, kompositioista ja kameran liikkeistä, jonka pohjalta kuvaaja ohjasi tarkemmin muuta kuva- ja valoryhmää. Esimerkiksi, jos halusin kohtaukseen käsivarakuvausta tai ”whip-panneja”, kuvaaja antoi siitä ohjeet kamera-assistentille. Samalla, kun kuvaaja ohjasi muuta työryhmää, pystyin keskittymään esiintyjien ohjaamiseen ja näin ajankäyttö oli tehokasta.

Kuvauksissa huomioin myös sitä, että lokaatiot ja niiden lavastus tukivat tarinallisesti ja visuaalisesti videon kokonaisilmettä. Ohjeistin myös puvustusta ja maskeerausta tietyissä kohtauksissa varmistaen, että ne sopivat haluamaani synkkään estetiikkaan ja luomaan halutun tunnelman. Lisäksi koordinoin avustajia ja muita työryhmän jäseniä varmistaen, että he ymmärsivät tehtävänsä ja työskentelivät yhteen sujuvasti.

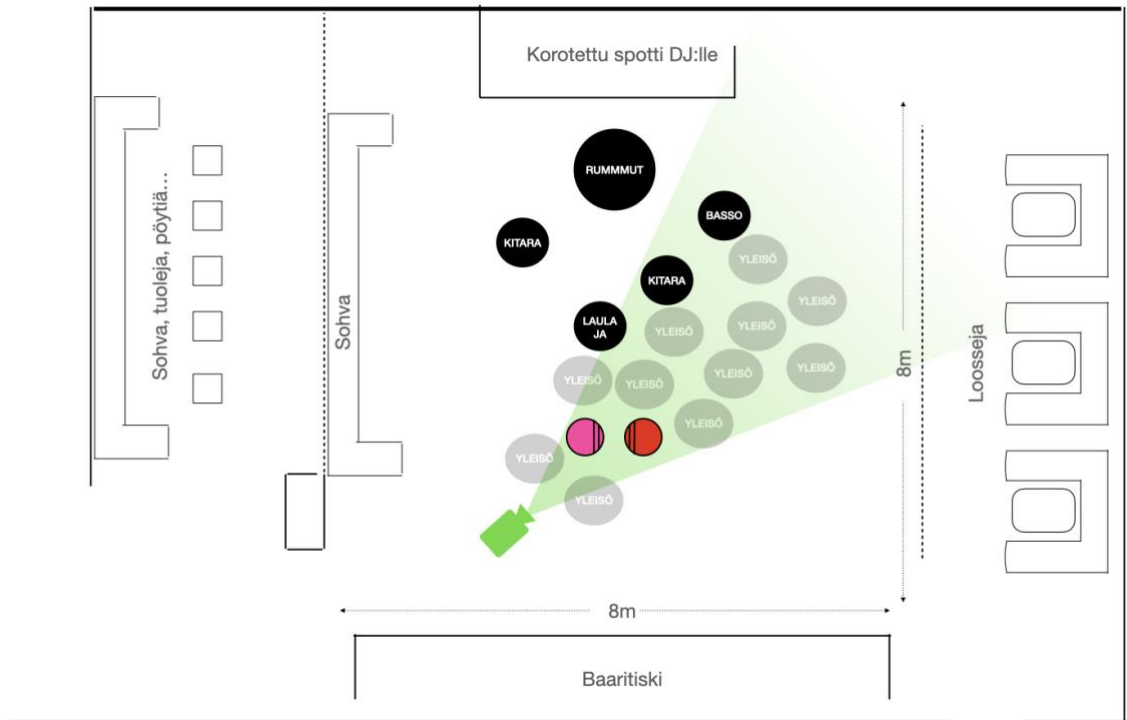
Kokonaisuudessaan ohjaajan rooli on monipuolinen ja vaatii jatkuvaa kommunikointia, johtamista ja taiteellista näkemystä. Tavoitteenani oli luoda ammattimainen ja tehokas työilmapiiri, jossa kaikki tunsivat osallistuvansa yhteisen vision toteuttamiseen. Kuvauksissa pyrin inspiroimaan ja motivoitimaan työryhmää parhaisiin suorituksiin. Kannustin heitä tuomaan esiin omia ideoitaan ja luovuuttaan videon toteutuksessa. Ohjaajan on tärkeää kuunnella myös muiden työryhmän jäsenten ideoita, sillä loppujen lopuksi ohjaaja saa kunnian hyvistä ideoista, jotka ovat tulleet muilta. Esimerkiksi: valaisija ehdotti strobovalon käyttämistä eräässä kohtauksessa, ja tämä osoittautui erinomaiseksi lisäksi videon visuaaliseen ilmeeseen. Yhteistyö ja avoimuus työryhmän jäsenten välillä olivat keskeisiä tekijöitä, joiden avulla saimme parhaan lopputuloksen musiikkivideolle.

4.2.2 Blockaus

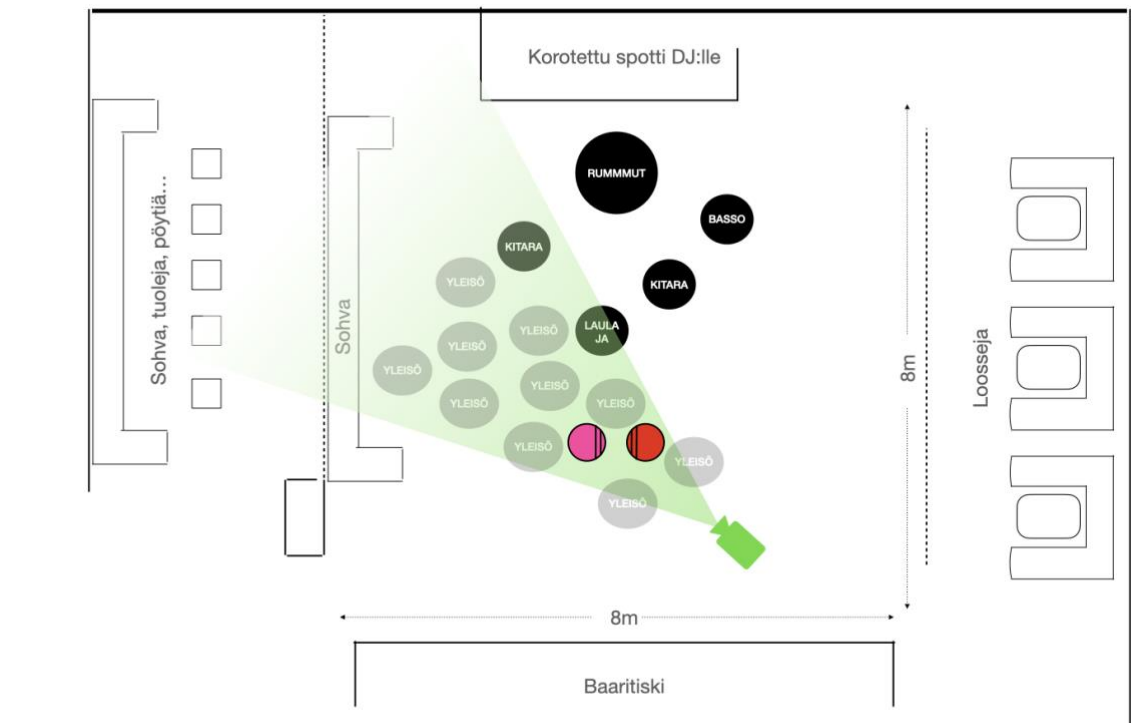
Alkuperäisen suunnitelman mukaan yökerhoon oli tarkoitus saada yli viisikymmentä avustajaa yleisöksi, mutta lopulta paikalle saapui alle puolet odotetusta määrästä. Yleisön vähäisen määrän kompensoimiseksi jokainen kuva piti asetella huolellisesti, jotta luotaisiin illuusio täydestä yökerhosta. Täysi yökerho oli tärkeä osa kokonaisuutta, koska tyhjälle yökerholle esiintyminen antaa vääränlaisen vaikutelman bändistä ja videon tarinasta. Koordinoin avustajat tarkasti siten, että he ovat aseteltuna alueelle, joka näkyy kuvassa, mutta muuten yökerhossa oli tyhjää.

Lisäksi käytimme tiiviitä kuvakokoja sekä pidempää polttoväliä objektiivissa, jotta yökerho näyttäisi kuvissa täydeltä, vaikka avustajia oli vähemmän. Alkuperäisessä suunnitelmassa oli tarkoitus käyttää 32mm laajakulmaobjektiveja, mutta avustajien vähäisen määrän vuoksi vaihdoimme tiivimpään 65mm objektiiviin. 65mm objektiivi palveli paremmin videon tarinaa, koska siten saimme rajattua pois ylimääräistä tilaa kuvan reunoilta.

Kuvissa 4 ja 5 nähdään esimerkki, miten jokainen kuva on blockattu erikseen. Havainnekuvat perustuvat esituotannossa piirtämääni pohjapiirrustukseen yökerhosta, johon olen jälkeenpäin lisännyt kameran ja näyttelijöiden paikat. Kameran kuvaama alue on korostettu kuvaan vihreällä kartiolla sekä protagonistia on merkitty pinkillä ja antagonistia punaisella ympyrällä. Kuvissa 6 ja 7 nähdään, miltä blockaus näyttää valmiissa videossa.

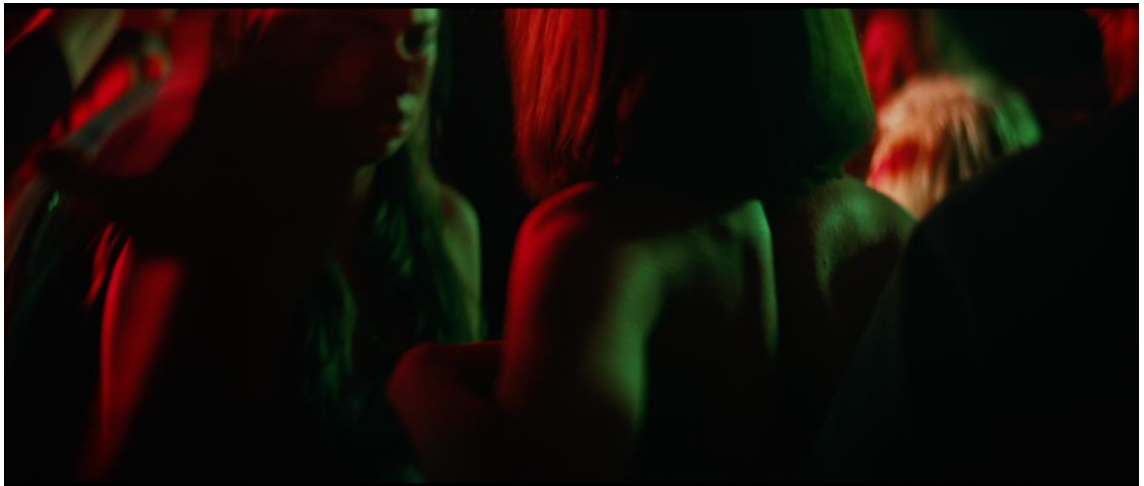
KUVA 5. Havainnekuva blockauksesta, kuvasuunta #1, OTS-kuva Antagonistista. (Martikainen 2023).

KUVA 6. Havainnekuva blockauksesta, kuvasuunta #2, OTS-kuva Protagonistista. (Martikainen 2023).

KUVA 7. Kuvakaappaus 'Dirty Road' -videolta, kuvasuunta #1, OTS-kuva Antagonistista. (Martikainen 2023).

KUVA 8. Kuvakaappaus 'Dirty Road' -videolta, kuvasuunta #2, OTS-kuva protagonistista. (Martikainen 2023).

4.2.3 Visuaalinen tyyli

'Dirty Road' -musiikkivideon visuaalinen ilmaisu heijastaa kappaleen synkkää sanomaa sekä kertoo ja syventää musiikkivideon tarinaa. Video pyrkii sijoittumaan tunkkaiseen underground yökerhoon, joten en halunnut luoda kauniita ja symmetrisiä kuvia, vaan musiikkivideolle sopii likaisempi ja karumpi visuaalinen tyyli. Visuaalinen tyyli pyrkii välittämään rosoisen ja raadollisen tunnelman, joka korostaa kappaleen sekä koko Woundstripin debyytti-ep:n raakuutta.

Videon kuvaustyyliin korostuvat kokeelliset sekä epätavalliset kuvakulmat. Nopeat kamera-ajot ja "whip-pannit" tuovat dynaamisuutta metallimusiikkiin, sekä kertovat yökerhon sekavasta tunnelmasta. Sivuttaissuunnassa kallistetut kuvakulmat eli "dutch-angle" taas viestivät tietynlaisesta epävakaudesta. Esimerkiksi kohtauksessa, jossa protagonistin hortoilee sekavasti käytävällä, pystyin korostamaan hahmon epävakaata tunnetilaa käyttämällä "dutch-anglea" sekä voimakkaasti välkkyviä valoja.

'Dirty Road' -videolle ominaisessa tyyliin myös esimerkiksi kitaristin puolikuvasta saatiin mielenkiintoisempi, kun se kuvattiin alakulmasta siten, että kamera on kallistettuna kitaraa mukailevasti. Toisin kuin staattisesta ja suoraan edestäpäin otetusta soittokuvasta, alakulmasta otettu kuva korostaa kitaristin läsnäoloa ja voimaa. Nämä kuvaustyylin valinnat täydentävät kappaleen sanomaa ja tarinankerrontaa visuaalisen ilmaisun kautta.

Videon kuvakoot koostuvat pääosin tiivistä kuvista, koska tiukemmalla rajauksella sain tarinan kerrottua uskottavammin. Laajoissa kuvissa tarina täydestä yökerhosta olisi näyttänyt epäuskottavalta; yleisöä ei ollut tarpeeksi sekä yökerho ei näyttänyt tarpeeksi "undergroundilta". Lähikuvilla pystyin myös välittämään esiintyjien tunteita ja tarinaa intensiivisemmin. Ne toivat esiintyjät paremmin esiin ja kiinnittävät katsojien huomion heidän ilmaisunsa yksityiskohtiin. Lisäksi lähikuvat auttoivat luomaan läheisemmän ja intiimimmän tunnelman, mikä oli tärkeää videon tarinan sekä visuaalisen tyylin kannalta.

Koen musiikin visuaalisesti ja 'Dirty Road' -kappale toi mieleeni lämpimiä värejä. Pidän elokuvallisten teosten väripalettia tärkeässä roolissa visuaalisen ilmeen sekä tunnelman luomisen suhteen. Värit vaikuttavat ihmisten tunnetiloihin

alitajuntaisesti. Aivot yhdistävät lämpimät värit, kuten punaisen, oranssin ja keltaisen, erilaisiin tunteisiin, kuten intohimoon, mukavuuteen, vihaan ja voimaan. Viileät värit, kuten sininen, vihreä ja violetti, luovat päinvastaisen vaikutuksen ja luovat rauhoittavan ilmapiirin, joka vastustaa ahdistuksen tunteita. Vaikka viileät sävyt voivat rauhoittaa ja lievittää levotonta mielentilaa, ne voivat myös herättää surun ja välinpitämättömyyden tunteita (MasterClass 2022). Tunnetiloihin vaikuttavat myös, missä kontekstissa värit esiintyvät. Punainen väri voi symboloida rakkautta ja intohimoa, kuten punainen ruusu romanttisessa kontekstissa. Toisaalta, punainen voi myös viestiä vaarasta, kuten punainen varoituskolmio liikennemerkissä.

'Dirty Road' -videon väripaletti on tehty lähes kokonaan valaisulla sekä osittain värimäärittelyssä, koska puvustus ja lavastus oli suunniteltu mahdollisimman tummaksi. Vaarallisuuden ja intohimon tunteet ovat läsnä musiikkivideon tarinassa ja halusin korostaa näitä teemoja videon valaisussa. Emotionaalisen realismin tavoin, punaisen, oranssin ja keltaisen sävyt kertovat myös päähenkilöiden sisäisistä tunteista ulkoisesti. Emotionaalinen realismi on esimerkiksi HBO-sarja Euphorian tarinankerronnassa käytetty keino, ja se tarkoittaa sisäisen näyttämistä ulkoisesti. Euphoriassa visualisoidaan hahmojen murrosiän äärimmäiset korkeat ja matalat tunteet, vaikka nämä visuaaliset ilmaisut eivät noudattaisikaan fyysistä realismia (Provost 2022). Esimerkiksi, jos päähenkilö olisi vihainen, kohtaus olisi valaistu punaiseksi. Vastaavasti olen käyttänyt kylmiä sävyjä 'Dirty Road' -videon ulkokohtauksessa, jossa antagonistit tulevat rauhoittamaan protagonistia. Tässä kohtauksessa kylmillä sävyillä on pyritty luomaan rauhoittavaa ilmapiiriä tilanteeseen.

Lisäksi pyrin luomaan videolle underground-yökerhojen tunnelmaa ja välittämään lisää energiaa ja hektisyyttä käyttämällä strobovaloja. Valaisu toteutettiin pääosin led-valoilla, kuten Vortex Cream Source -valoilla, Astera-tubeilla ja tapahtumatekniikkavaloilla. Valaisija pystyi ohjaamaan valoja helposti iPadilta, ja esimerkiksi väriä, voimakkuutta ja valojen efektejä, kuten stroboja, oli mahdollista säätää nopeasti. Tunnelman lisäämiseksi yökerhossa oli käytössä paljon praktivaloja, jotka kalvotimme punaisiksi antamaan haluttua tunnelmaa ja ilmettä.

Video on kuvattu Black Magic Pocket Cinema Camera 6K -kameralla ja kameran dynamiikka-alue (dynamic range) tukee laadukasta elokuvallista ilmettä. Kameran ominaisuudet mahdollistavat runsaasti dataa kirkkaisiin alueisiin, kun taas varjot ja pimeät alueet säilyvät erittäin tummina. Tämän tyylinen ulkoasu on tyyppillistä esimerkiksi filmille kuvatuissa elokuvissa. Karu ilme on viimeistely värimäärittelyssä ja esimerkiksi varjoihin on lisätty vihreää, joka lisää tunkkaisuutta videoon. Kuvaan on myös lisätty grainia, joka poistaa digitaalista terävyyttä sekä sillä jäljitellään filmille kuvattua "lookkia".

Matalan budjetin tuotannoissa rahan käyttäminen vain oleellisiin asioihin on tärkeää. Sillä tarkoitetaan, että budjetin pitäisi tukea tarinallista ilmaisua eikä keskittyä liikaa muunmuassa kamera- ja linssivalintoihin (Sandler 2021, 31:30). Haluan kuitenkin kehittää musiikkivideoideni visuaalisuutta paremmaksi ja annoin kuvaajalle mahdollisuuden käyttää ison osan budjetista linssivuokriin. Käytimme videon kuvauksissa Orion Seriesin Silver Edition -anamorfisia linsskejä. Linssit antoivat videolle elokuvallisen tunnelman, mutta ennen kaikkea tukivat videon tarinaa ja kokonaisuutta. Anamorfisten linssien "flaret" tekivät kuvista täyteläisempiä; jos yleisökuvissa ei näy tarpeeksi avustajia, "flaret" täydentivät tyhjiä kohtia. Kyseisillä linseillä pystyin myös kertomaan päähenkilön pahasta tripistä vaikuttavammin, sillä "flaret" loivat tilanteesta hektisemmän sekä linseille ominainen bokeh näyttää sekavalle. Näin ollen juuri näiden linssien käyttö oli perusteltua.

4.3. Jälkituotanto

Jälkituotannon työvaiheiden avulla musiikkivideo saa lopullisen muotonsa ja viimeistellyn ilmeensä. Leikkausvaiheessa valikoidaan tarkkaan kaikki kuvatus materiaalin parhaat palat ja yhdistetään ne sujuvaksi kokonaisuudeksi. Leikkauksessa voidaan myös lisätä erilaisia visuaalisia efektejä tai tehosteita, jotka korostavat tarinan elementtejä ja luovat visuaalista mielenkiintoa. Leikkaajan työssä korostuu taito valita oikeat kuvakulmat ja rytmittää leikkaus tukemaan musiikin ja videon tavoitteita. Leikkauksessa videolle täytyy myös luoda saumaton ja visuaalisesti houkutteleva kokonaisuus.

Värimäärittely on seuraava vaihe musiikkivideon jälkituotannossa. Värimäärittelyllä säädellään kuvien värejä, valoisuutta ja kontrasteja, jotta saavutetaan haluttu visuaalinen ilme ja tunnelma. Työvaiheessa yhdenmukaistetaan eri kuvien värimaailmoja ja luodaan visuaalista yhtenäisyyttä koko videolle sekä voidaan esimerkiksi korostaa tiettyjä tunteita. 'Dirty Road' -videon tunkkainen ilme sekä emotionaalinen realismi ovat osittain värimäärittelyn tulosta.

Äänisuunnittelu täydentää musiikkivideon kokonaisuuden. 'Dirty Road' -videossa äänisuunnittelua on hyödynnetty videon intro-osuudessa sekä ääniefektejä on lisätty mausteeksi videon tarinallisiin kohtauksiin. Kokeellinen ja painajaismainen äänisuunnittelu lisää syvyyttä videon tarinaan sekä tukee visuaalista ilmettä. On tärkeää, että äänimaailma ja kuvat toimivat saumattomasti yhdessä, luoden kokonaisvaltaisen ja immerstiivisen kokemuksen musiikkivideon katsojalle.

4.3.1. Musiikkivideon leikkaaminen

Leikkausvaiheessa ensimmäinen tehtäväni on tarkastella kaikki kuvattu raakamateriaali ja koota karkea leikkausversio. Tarina- ja soittovideon leikkausprosessissa pyrin luomaan saumattoman yhdistelmän tarinallisista kohtauksista sekä bändin esiintymisestä. Karkeassa leikkausversiossa leikkasin ristiin näitä kahta elementtiä ja pyrin saamaan tarinan etenemään sujuvasti kappaleen ajan. Karkean leikkausversion avulla hahmottuu muunmuassa teoksen runko, ilme sekä sen virheet ja ongelmakohtat.

Seuraavassa työvaiheessa leikkausta hiotaan paremmaksi; kokeilen eri ottoja ja kuvia, säädän leikkauskohtia sulavammaksi sekä kokeilen eri variaatioita tarinallisten kohtausten rakentamiseen. Tulevien leikkausversioiden aikana en sido itseäni enää tiukasti käsikirjoitukseen, vaan hyödynnän materiaalia luovasti ja pohdin, millaisen tarinan ja teoksen voin rakentaa kuvatusta materiaalista. Musiikkivideon leikkausprosessi on luova ja kokeileva vaihe, jossa käytän mielikuvitustani ja annan materiaalin johdattaa minut uusiin suuntiin. Esimerkiksi 'Dirty Road' -videossa noin kolmen minuutin kohdalla luon uuden ulottuvuuden tarinaan yhdistämällä kaksi kohtausta "match-cutilla".

"Match cut" on elokuvan leikkaustekniikka, jossa kahden peräkkäisen kohtauksen välillä on visuaalinen tai äänellinen yhteys tai samankaltaisuus. Tämä yhteys tai samankaltaisuus luo sujuvan ja mielenkiintoisen siirtymän kohtausten välille. "Match cut" -tekniikkaa voidaan käyttää esimerkiksi siirtymään kahden ajanjakson välillä, eri paikkojen välillä tai korostamaan yhtäläisyyksiä tai kontrasteja hahmojen tai tapahtumien välillä (Dunham 2020). Se voi perustua esimerkiksi samankaltaiseen liikkeeseen, muotoon, väriin, ääneen tai kuten 'Dirty Road' -videossa, kuvan kompositioon ja asetelmaan.

'Dirty Road' -videossa, noin kolmen minuutin kohdalla, WC -kohtauksen viimeisessä kuvassa, antagonisti lähestyy viettelevästi protagonistia. Seuraavassa kuvassa hahmot ovat ulkona ja protagonistia sytyttää tupakkansa painamalla tupakan päälle antagonistin tupakkaa vasten. Kipinät, jotka leimahtavat savukkeiden päästä symboloivat hahmojen välistä kipinäointia.

Kuva 9 on WC-kohtauksen viimeinen ruutu ja kuva 10 on seuraavan kohtauksen ensimmäinen ruutu. Tässä kontekstissa "match-cut" kertoo aikahypystä kuvien välillä ja yhdistämällä nämä kaksi kuvaa, annan katsojan mielikuvitukselle tilaa miettiä, mitä kuvien välillä tapahtui. Videossa ei suoraan näytetä, että hahmot olisivat esimerkiksi harrastaneet seksiä, mutta kuvien asettaminen peräkkäin luo katsojalle vaikutelman siitä. "Match cut" on tehokas tapa välittää symboliikkaa, korostaa tiettyä teemaa tai luoda emotionaalista vaikutusta katsojaan. Se auttaa myös luomaan yhtenäisyyttä ja visuaalista tyylikkyyttä (Dunham 2020).

KUVA 9. Kuvakaappaus 'Dirty Road' -videolta. Viimeinen ruutu WC-kohtauksesta, ennen "match-cuttia" seuraavaan kohtaukseen. (Martikainen 2023).

KUVA 10. Kuvakaappaus 'Dirty Road' -videolta. Ensimmäinen ruutu "match-cutin" jälkeen kohtauksesta, jossa protagonististi sytyttää tupakan antagonistin tupakasta. (Martikainen 2023).

Vastaavasti käytin luovia ratkaisuja bändin esiintymiskohtausten eli soittokuvien leikkaukseen. En sido soittokuvia tiukasti kappaleen tahtiin, vaan hyödynnän vapaampaa tyyliä. Soittokuvissa on kuitenkin tärkeää säilyttää illuusio soittamisesta. Esimerkiksi kitaristin kuvissa kiinnitän huomiota hänen otteeseensa kitarasta, jotta katsojalle välittyy uskottava vaikutelma soittamisesta. Rumpujen osalta olen tarkempi ja pyrin leikkaamaan siten, että rumpujen iskut osuvat kappaleen tahtiin ja tuntuvat noudattavan musiikin rytmiä. Valitsen

huolellisesti parhaat otokset materiaalista, jotta musiikkivideo välittää bändin voiman ja energian. Haluan, että bändin jäsenet näyttävät hyvältä ja esiintyvät parhaimmillaan, sillä musiikkivideo toimii heidän markkinointivälineensä. Visuaalisesti vaikuttavan videon luomiseksi vältän käyttämästä huonolaatuisia tai epäedustavia otoksia bändin esiintymisestä. Tavoitteeni musiikkivideon leikkausprosessissa on yhdistää kuvan ja musiikin synergia luomalla energinen, tunteikas ja visuaalisesti houkutteleva teos.

Leikkaajan työtä kutsutaan "näkymättömäksi taiteeksi", sillä kun se on hyvin toteutettua, katsoja voi uppoutua niin syvästi tarinaan ja katselukokemukseen, ettei ole tietoinen leikkaajan työstä (Jacobs n.d.). Tavoitteeni 'Dirty Road' -musiikkivideon leikkausprosessissa on luoda ainutlaatuinen ja vaikuttava teos, joka herättää tunteita ja vie katsojat musiikin mukanaan. Kirjoitin musiikkivideon treatmentin ja käsikirjoituksen sellaiseksi, että se jättää varaa materiaalin luovalle hyödyntämiselle. Saatan löytää uusia tapoja välittää musiikin sanomaa tai luoda visuaalisia metaforia kappaleen teemoista. Materiaalin hyödyntäminen luovasti antaa mahdollisuuden yllättää sekä itseni että katsojat uusilla ja mielenkiintoisilla tavoilla.

4.3.2 Uudelleenkirjoittaminen leikkausvaiheessa

Kuten elokuvien leikkaamisessa, musiikkivideoiden ensimmäinen leikkausversio ei ole lopullinen tuotos, vaan ohjaajalla on mahdollisuus ja vastuu kehittää teosta edelleen leikkausprosessin aikana. Martin Scorsesen sanoin: "If you don't get physically ill seeing your first rough cut, something is wrong" eli "Jos et tunne fyysistä pahoinvointia nähdessäsi ensimmäistä karkeaa leikkausversiota, jotain on vialla" (Scorsese n.d.). Scorsesen lausahdus kannustaa ohjaajia olemaan tyytymättömiä ensimmäiseen karkeaan leikkausversioon ja näkemään sen mahdollisuutena parantaa elokuvaa entisestään.

'Dirty Road' -videon ensimmäinen leikkausversio syntyi nopeasti, ja sen jälkeen analysoin videota muun muassa työryhmän, bändin sekä leikkauksenopettajan kanssa. Otin avoimesti vastaan muiden palautetta ja näkemyksiä, mutta lopulta, ohjaajan roolissani, minun oli tehtävä viimeiset päätökset videon leikkauksesta.

Kuunnellessani muiden palautetta arvostin heidän näkemyksiään ja ideoitaan, ja harkitsin tarkasti, miten ne voisivat parantaa videon kokonaisvaikutelmaa. Samalla kuitenkin ymmärsin, että minun vastuullani oli säilyttää uskollisuus alkuperäiselle visiolle ja varmistaa, että videon leikkaus tukee juuri sitä tarinaa, mitä haluan videolla kertoa.

Poiketen käsikirjoituksen kronologisuudesta, käytin videon loppukohtauksen materiaaleja myös musiikkivideon alussa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että musiikkivideo alkaa ja päättyy samasta kohtauksesta, mikä lisää tarinaan unenomaista ja erikoista tunnelmaa. Iso muutos lopulliseen teokseen oli puolen minuutin intro-osuuden lisääminen videoon. Keksin intron vasta jälkeinpäin, mutta se osoittautui hyväksi keinoksi luoda oikeanlainen tunnelma videon alkuun. Kokeellisen ja painajaismaisen äänisuunnittelun lisäksi intron taustalla soi Woundstripen ep:ltä 'Dirty Roadia' edeltävä kappale, 'Murder Room'. Tämä intertekstuaalinen elementti liitti musiikkivideon tiiviimmin yhteen ep:n julkaisun kanssa.

Musiikkivideon tyyliin kuului dialogin käyttäminen videolla. Dialogi oli tarkoituksella vain tekstitettyä videoon, joten leikkausvaiheessa pystyin kirjottamaan lisää dialogia hahmoille. Esimerkiksi WC-kohtauksen dialogi on syntynyt vasta videon leikkausvaiheessa. Olen myös joutunut karsimaan dialogia lopullisesta leikkausversiosta; protagonistin "I won't let you to decide my fate" -repliikki on poistettu kohtauksesta, jossa antagonisti lohduttaa ulkona protagonistia. Kohtaus olisi pitänyt ohjata paremmin, sillä repliikissä näyttelijäntyö oli vaisua ja tästä syystä en halunnut käyttää repliikkiä. Repliikkiä oli myös haasteellista rytmittää leikkauksen tempoon, joten jouduin leikkaamaan sen pois lopullisesta versiosta. Repliikki olisi kuitenkin ollut hieno lisäys musiikkivideoon, koska "I won't let you to decide my fate" on kappaleen sanoituksista se osa, jonka ympärille tarina on rakennettu. Kokonaisuuden kannalta koin kuitenkin paremmaksi jättää repliikin pois.

Elokuvallisen teoksen leikkaaminen on kuin palapelin rakentamista, jossa kaikki palaset on sovittava täydellisesti yhteen mestariteoksen luomiseksi (Jacobs n.d.). Palapelin rakentamiseen on kuitenkin lukuisia vaihtoehtoja, joista jokainen valinta vaikuttaa tarinaan. Pystyin esimerkiksi vaikuttamaan suuresti 'Dirty Road'

-videon baaritiskille sijoittuvaan kohtaukseen, jossa antagonisti antaa punaisen pillerin protagonistille.

Kuvasimme kohtausta varten useita ottoja eri variaatioilla, jotta pystyn rakentamaan haluamani tilanteen leikkausvaiheessa. Leikkausvaiheessa oli mahdollisuus muuttaa tapahtumien kulkua ja järjestystä sekä niiden vaikutusta tarinaan. Vaihtoehtoina oli esimerkiksi, että antagonisti antaa ensiksi pillerin ja sanoo vasta sitten repliikkinsä tai toisinpäin. Lisäksi pystyin vaikuttamaan kohtauksen tunnelmaan käyttämällä tiiviitä suuntakuvia hahmoista tai laajempaa "two-shottia", jossa molemmat näkyvät yhtä aikaa. Lähikuvilla pystyin kertomaan selkeämmin hahmojen tunteista, kun taas laajemmasta kuvasta näkyi paremmin hahmojen vuorovaikutus toisiinsa sekä ympäristöön. Pystyin myös valitsemaan, missä kohtaa musiikkivideota käytän kyseistä kohtausta tai rytmitäkö tilannetta erilaiseksi leikkaamalla soittokuvia kohtauksen päälle.

Teen päätökset usein intuitiivisesti ja siten, mikä näyttää ja tuntuu luontevalle. Kuten 'Dirty Road' -videossa yleisesti, myös pilleri -kohtaus on leikattu kappaleen tempoon ja rytmiin sopivaksi. Lisäksi käytän kohtausta juuri tässä kohtaa musiikkivideota, jotta kohtaus symboloisi kappaleen lyriikoita. Suosimalla lähikuvia, suljin ympäristön pois kohtauksesta ja loin tunteen, kuin näyttelijät olisivat tilanteessa vain kahdestaan. Pysin pitämään hahmojen tunnelman intiiminä, joten en leikkannut soittokuvia tarinallisen kohtauksen väliin. Kuitenkin jännityksen sekä lyriikoiden symboloimisen vahvistamiseksi, leikkasin laulajan esiintymiskuvan kohtaan, jossa protagonistilla on miehen pillerin ottamista.

Laulajan esiintymiskuvan lähestyvä kamera-ajo sopi yhteen "two-shottiin", jossa antagonisti laittaa pillerin protagonistin suuhun. Lähestyvä kamera-ajo molemmissa kuvissa lisäsi tilanteen jännittymistä. "Two-shotista" taas leikkasin ("match cutin") seuraavaan "two-shottiin", jossa antagonisti ja protagonistit ovat tanssilattialla. Tanssilattia -kuva oli alkuperäisesti myöhemmästä kohtauksesta, jossa protagonistin paha trippi on jo alkanut. Kuvalla pystyin kuitenkin siirtymään nopeasti ja tyylikkäästi pois baaritiskiltä seuraavaan kohtaukseen. Tanssilattian strobovalojen välke yhdistettynä protagonistin huojuviin tanssiliikkeisiin kertoi tässä kontekstissa pillerin vaikutuksen alkaneen. Tunnelman pitämiseksi intensiivisenä, pidin mielessäni erästä elokuvan tekemisen ohjesääntöä:

”kohtaukseen sisään mahdollisimman myöhään sekä kohtauksesta ulos mahdollisimman ajoissa (Myers 2020)”. Ohjesääntöä noudattamalla pyrin näyttämään kohtauksesta vain oleelliset asiat eikä pitkästyttämään katsojaa asioilla, joilla ei ole merkitystä tarinaan.

Leikkaaminen on kuin tarinan kirjottamista uudelleen käyttäen kuvattua materiaalia (Boone, 2015). Palapeli rakentuu pala kerrallaan ja jokaisen palan asettamiselle olisi suotavaa miettiä tarkat kriteerit. Leikkausvaiheessa on mahdollista tehdä luovia ratkaisuja ja rakentaa tilanteita, joita ei ole mietitty käsikirjoituksessa. Leikkausprosessissa on läheisiä yhtäläisyyksiä muihin taiteen muotoihin, kuten runouteen ja romaanin kirjoittamiseen (Matt n.d.).

4.3.3 ”Fix it in the post”

”Fix it in the post” voidaan suomentaa ilmaisulla ”korjaa se jälkituotannossa”. Elokuvamaailmassa termi tarkoittaa tilannetta, jossa tiedostetaan, että on olemassa ongelmia tai virheitä kuvauksissa tai tuotantovaiheessa, mutta uskotaan, että ne voidaan korjata tai parantaa jälkituotannon vaiheessa, erityisesti leikkausprosessissa. ”Fix it in the post” -ajattelutapa voi tarkoittaa esimerkiksi virheellisten otosten tai puuttuvien kuvien korjaamista, tehosteiden lisäämistä, äänisuunnittelun parantamista tai muuta muokkausta, jolla pyritään parantamaan lopullista elokuvaa. Vaikka jälkituotantovaiheessa voidaan tehdä merkittäviä muutoksia ja parannuksia, on tärkeää muistaa, että hyvän lopputuloksen saavuttaminen edellyttää huolellista suunnittelua ja toteutusta jo kuvausvaiheessa. Budjetin salliessa, on myös mahdollista järjestää lisää kuvauspäiviä jälkituotannossa, jolloin voidaan korjata tai paikata mahdollisia ongelmakohtia.

Ongelmien korjaaminen jälkityövaiheessa on usein haastavaa, mutta kokemukseni perusteella yleistä. Musiikkivideotuotannoissa ei yleensä ole budjettia järjestää lisää kuvauspäiviä, joten olemassa olevasta materiaalista on työstettävä mahdollisimman hyvä lopputulos. ’Dirty Road’ -videossa unohdimme kuvata loppukohtauksesta viimeisen repliikin, joka oli erittäin oleellinen videon kokonaisuuden kannalta. Käsikirjoituksen mukaan antagonistin piti kuiskata

protagonistille: "You're the one that has to walk through it" ja seuraavaksi ruudulle piti tulla tekstinä kappaleen nimi "Dirty Road". Repliikin avulla oli tarkoitus sitoa yhteen videon tarina sekä biisin nimi.

Onneksi koko 'Dirty Road' -videon dialogi oli tarkoituksella vain tekstitettyä ilman repliikkien ääntä. Ratkaisuksi repliikin puuttumiseen, käytin loppukohtauksen materiaalista lähikuvaa, jossa antagonisti on protagonistin lähellä ja tekstitin repliikin kuvan päälle. Videosta ei selviä, kuka repliikin sanoo, mutta katsojalla on mahdollisuus päätellä se tilanteen kontekstista. Lopulta ratkaisu saattaa olla jopa parempi, kuin alkuperäisen suunnitelman mukaan. Videon introssa dialogi tulee ikään kuin kertojan äänellä ja samoin katsoja voi kuvitella viimeisen repliikin tulevan kertojalta.

5 MUSIIKKIVIDEO-OHJAAJASTA ELOKUVAOHJAAJAKSI

Monet elokuvantekijät ovat aloittaneet uransa musiikkivideoiden parissa ja siirtyneet myöhemmin menestyksekkäästi elokuva-alalle (Williams 2021). Tunnettuja esimerkkejä musiikkivideo-ohjaajista, jotka ovat siirtyneet elokuvaohjaajiksi, ovat muun muassa David Fincher, Antoine Fuqua sekä Antti J. Jokinen (Baker 2016, Elonet n.d.). Muun muassa 'Blinding Lights' -videon ohjaaja Anton Tammi on kertonut haluavansa tehdä tulevaisuudessa myös elokuvia (Lyons 2020).

David Fincher perusti tuotantoyhtiönsä Propaganda Filmsin vuonna 1983, jonka kautta hän alkoi ohjata mainoksia ja musiikkivideoita. Yhtiöön liittyi myöhemmin useita muita tunnettuja ohjaajia, kuten Zack Snyder, Michael Bay ja Paul Rachman, jotka kehittivät taitojaan ensin Fincherin yrityksessä. Fincher tunnetaan psykologisista trillereistään, kuten *Gone Girl* (2014), *The Girl With the Dragon Tattoo* (2011) ja *Fight Club* (1999). Hän on myös ohjannut joitain kaikkien aikojen ikonisimpia musiikkivideoita, mukaan lukien Justin Timberlaken 'Suit & Tie', Billy Idolin 'Cradle of Love', Michael Jacksonin 'Who Is It' ja useita Madonnan musiikkivideoita; 'Express Yourself', 'Oh Father', 'Bad Girl' ja 'Vogue'. 'Express Yourself' -musiikkivideota pidetään laajalti ajattomana klassikkona, jonka sanoma vapaudesta ja voimaantumisesta herättää edelleen paljon keskustelua nykypäivänä (Lobad 2022).

Antoine Fuqua tunnetaan parhaiten elokuvistaan, kuten *Southpaw* (2015), *Olympus Has Fallen* (2013) ja *Training Day* (2001). Näistä muun muassa *Training Day* tuotti 104 miljoonaa dollaria lipputuloja ja toi Denzel Washingtonille hänen toisen Oscar-palkintonsa. Kuitenkin myös hän aloitti uransa musiikkivideoiden parista, tehdessään yhteistyötä legendojen kuten Toni Braxtonin, Stevie Wonderin ja Princen kanssa kehittäessään pian tunnistettavaa dynaamista tyyliään. Vuosien varrella Fuqua on ohjannut useita musiikkivideoita, kuten Lil Waynen 'Mirror' -videon, joka voimakkaasti kuvastaa Waynen tuolloin kokemaa yksinäisyyttä ja tuskaa (Lobad 2022).

Antti J. Jokinen on uransa alkuaikoina ohjannut lukuisia musiikkivideoita maailman huippuartisteille, kuten Beyoncélle, Will Smithille ja Kornille.

Musiikkivideoiden budjettien alkaessa laskea Jokinen päätti siirtyä ohjaamaan pitkiä elokuvia, ja hänen ensimmäinen elokuvansa oli "The Resident" (2011). Tämän jälkeen Jokinen palasi Suomeen ja sai suurta kiitosta sekä yleisöltä että kriitikoilta elokuvastaan "Puhdistus" (2012), joka perustui Sofi Oksasen samannimiseen romaaniin. Jokinen on jatkanut menestyksestä uraansa elokuvaohjaajana ja ohjannut elokuvia, kuten "Kättilö" (2015), "Pahan kukat" (2016) ja "Helene" (2020). Jokinen on myös tuottanut ja ohjannut uusintaversioiden elokuvasta "Muumipeikko ja pyrstötähti" vuonna 2020 (Blockbuster n.d.).

5.1 Musiikkivideoiden merkitys elokuvaohjaajan urapolulla

Kaikki aloittavat jostain. Ennen kuin edellä mainitut ohjaajat saavuttivat menestystä elokuva-alalla, nämä ohjaajat tekivät parhaansa pienillä budjeteilla ja kehittivät tekniikoitaan musiikkivideoiden kuvauksissa (Baker 2016). Myös Andrew Sandler on aloittanut uransa musiikkivideoiden ohjaajana ja tehnyt yhteistyötä useiden tunnettujen artistien kanssa, kuten Nicki Minajin, Usherin, Ariana Granden, G-Eazyn ja monien muiden kanssa. Sandlerin ohjaustyyli on saanut ansaittua tunnustusta ja hän on ollut ehdolla muun muassa Video Music Awards -gaalassa ohjattuaan Chris Brownille 'Royalty' musiikkivideoiden sarjan (IMDb n.d.).

Vaikka Sandler on yhä kiinnostunut musiikkivideoiden ja mainosten ohjaamisesta, hän keskittyy nyt kehittämään erilaisia TV- ja elokuva projekteja, jotka antavat hänelle mahdollisuuden ilmaista itseään elokuvallisilla keinoilla. Sandlerin tinkimätön tarkkuus yksityiskohtiin ja omistautunut asenne luovaa prosessia kohtaan auttavat häntä siirtymään sujuvasti musiikkivideoiden ohjaamisesta kohti elokuvaohjaajan roolia. Hänen vahva taustansa musiikkivideoiden parissa ja kyky luoda visuaalisesti kiehtovia teoksia ovat tarjonneet vankan pohjan hänen tulevalle elokuvaohjaajan uralleen (IMDb n.d.).

Sandlerin tavoitteena on ollut luoda elokuvallisia ja tarinallisia musiikkivideoita, ja tämän kautta hän on saanut mahdollisuuden astua elokuva-alalle. Musiikkialan verkostojen ansiosta Sandler on saanut tilaisuuden ohjata musiikkidokumentteja, kuten Chris Brownin "Welcome To My Life", joka oli hänen debyyttinsä

kansainväliseen levitykseen. Dokumentti ansaitsi maininnan yhtenä vuoden 2017 menestyneimmistä indie-dokumenteista ja se otettiin mukaan Yhdysvaltojen Netflixin valikoimaan (IMDb n.d.).

Elokuvaohjaajaksi pyrkivien on tärkeää panostaa musiikkivideoissaan tarinallisuuteen ja elokuvalliseen kerrontaan (Sandler 2021, 21:00). Sandler korostaa, että jos haluaa tulla elokuvaohjaajaksi, on tärkeää tehdä videoita, jotka näyttävät ja tuntuvat elokuvilta. Musiikkivideoiden tekeminen tarjoaa myös mahdollisuuden oppia kaupallisen taiteen liiketoiminnallisia näkökohtia, toisin kuin lyhytelokuvien tekeminen, jotka ovat harvemmin suunnattu kaupalliseen tarkoitukseen (Owens 2021, 23:05).

Musiikkivideoiden ohjaaminen tarjoaa mahdollisuuden kehittää monia taitoja, jotka ovat olennaisia myös elokuvaohjaajan työssä. Se kehittää ohjaajan kykyä ohjata esiintyjä, kommunikoida tiimin kanssa ja editoida materiaalia (Pecci 2021, 1:00:40). Musiikkivideoiden avulla voi myös kokeilla erilaisia tyylejä ja löytää oman tavan visuaaliseen ilmaisuun. Vaikka isot tuotantoyhtiöt ja elokuvatuottajat eivät välttämättä kiinnitä suurta huomiota musiikkivideoiden ohjaajakokemukseen, ne voivat silti toimia tehokkaana tapana kasvattaa henkilöbrändiä ja luoda verkostoja alan ammattilaisten kanssa (Pecci 2021, 1:00:20).

Kaiken kaikkiaan musiikkivideoiden ohjaaminen on arvokas kokemus elokuvaohjaajan uralla, sillä se tarjoaa mahdollisuuden kehittää monipuolisia taitoja ja luoda verkostoja alalla. Tarinallisuuden ja elokuvallisen kerronnan painottaminen musiikkivideoissa auttaa valmistautumaan elokuvaohjaajaksi ja näyttämään kykynsä visuaalisten tarinoiden luomisessa.

6 POHDINTA

Onnistuin 'Dirty Road' -videon tekemisessä juuri niin hyvin kuin oli mahdollista. Matalasta budjetista, vähäisistä resursseista ja yllättävistä käänteistä huolimatta, lopputulos ylitti odotukseni. Mielestäni musiikkivideo täyttää asettamani elokuvallisen musiikkivideon kriteerit, ja koen saavuttaneeni tavoitteeni. Tuotannon jokaisen vaiheen analysoiminen case studyn avulla syvensi ymmärrystäni myös omasta taitotasostani ja tarjosi suuntaviivoja kehittymiseeni jatkossa.

Musiikkivideoiden tekemisessä on huomioitavaa niiden taloudellinen kannattavuus. Varsinkin uran alkuvaiheessa, ohjaajan sekä muun työryhmän palkkiot saattavat jäädä työmäärään nähden pieniksi. Ainoastaan isoimmilla artisteilla on mahdollisuudet kunnollisiin tuotantobudjetteihin musiikkivideoissa. Olen kuitenkin kokenut musiikkivideoiden tekemisen sijoituksena omaan uraani. Musiikkivideot kerryttävät portfoliotani sekä laajentavat verkostojani media-alan ihmisiin. Jokainen projekti kehittää taitojani ohjaajana ja toimii askeleena kohti suurempia tavoitteitani.

Pienet budjetit vaativat luovuutta sekä taiteellisesti että tuotannollisesti. Lisäksi on hyvä opetella hallitsemaan päätöksentekokykyä ja kykyä työskennellä paineen alaisena ensin matalan budjetin musiikkivideotuotannoissa ennen siirtymistä isompien projektien ohjaamiseen.

'Dirty Road' -videon kuvauksissa jouduin tekemään monia päätöksiä nopeasti, jotta pystyin palvelemaan kokonaisuutta sekä tarinaa parhaiten. Esimerkiksi avustajien vähäisestä määrästä johtuneet linssi- ja blockausvalinnat kehittivät taitojani visuaalisessa tarinankerronnassa. Muut vastaavantyyppiset valinnat lisäävät työkaluja ohjaajan työkalupakkiin ja ovat varmasti hyödynnettävissä myös isompien projektien ohjaamisessa.

Usein kehitystä tapahtuu eniten vasta leikkausvaiheessa, kun materiaalista huomaa virheitä, jotka olisi pitänyt ottaa paremmin huomioon kuvauksissa. Se, että ei tee samoja virheitä uudelleen, kehittää seuraavaa projektia aina edellistä paremmaksi. 'Dirty Road' -videossa olisin muun muassa voinut ohjata

näyttelijöitä ilmaisemaan roolihahmojensa tunteita voimakkaammin, jotta videosta olisi tullut elokuvallisesti parempi. Oman työn tarkastelu kriittisesti on kuitenkin kehityksen kannalta tärkeää, koska kuten vanha sanonta kuuluu: ”kehitys loppuu tyytyväisyyteen”.

Musiikkivideoissa ei kuitenkaan tarvitse tavoitella aina selkeää tarinankerrontaa, ja tilanteiden jättäminen katsojan arvailun varaan on musiikkivideoille tyypillistä. Syitä voivat olla ohjaajan taiteelliset ratkaisut tai musiikkivideoiden tekijöiden ammattitaidon puuttuminen. Molemmat näistä tekijöistä toteutuivat myös ’Dirty Road’ -videossa. Mutta, kuten aiemmin mainitsin, musiikkivideoiden tekeminen on monille vain elokuvan tekemisen opettelu. Toisaalta myös musiikissa tai kuvataiteessa tarinankerronta on usein symbolisempaa ja abstraktimpaa kuin esimerkiksi elokuvissa tai kirjoissa. Tämän vuoksi musiikkivideoiden ei välttämättä tarvitse käydä järkeen. Kuitenkin elokuvalliselle ja tarinavetoiselle musiikkivideolle koen ominaispiirteeksi edes jossain määrin selkeää tarinankerrontaa.

Käytännön kokemuksen kerryttäminen ohjaajana toimimisesta on merkittävää, jos haluaa kehittyä ohjaajana. Ohjaamisesta voi lukea kirjoja tai katsoa tutoriaalivideoita, mutta mikään ei kehitä ohjaajan taitoja niin paljon kuin itse ohjaaminen. Sitä voisi jopa verrata kuntosalilla harjoitteluun; penkkitulokset eivät kasva aihetta opiskelemalla, vaan se vaatii useita toistoja sekä pitkäjänteisyyttä, jotta pääsee parempiin tuloksiin. Tämän perusteella voisi siis todeta, että myös musiikkivideoiden ohjaaminen on hyödyksi, jos tavoittelee uraa elokuvaohjaajana. Kuitenkin, jos haluaa kehittyä taitavaksi elokuvaohjaajaksi, pitää ohjata elokuvia eikä vain musiikkivideoita.

Opinnäytetyössäni käsittelemiä uratarinoita musiikkivideo-ohjaajista elokuvaohjaajiksi ei ole riittävästi, tehdäkseen varsinaisia tieteellisiä johtopäätöksiä. Niissä on kuitenkin yhtäläisyyksiä, ja monet elokuvaohjaajat ovat pitäneet hyödyllisenä kokemuksiaan musiikkivideoiden ohjaajana toimimisesta. Polkua musiikkivideo-ohjaajasta elokuvaohjaajaksi ei voi pitää itsestäänselvyytenä, sillä uskon, että on tarinoita musiikkivideo-ohjaajista, joiden tarinat eivät pääty yhtä menestyksekkäästi. Tutkimusta olisi mahdollista jatkaa syventymällä elokuvaohjaajien urapolkuihin, haastatteleamalla ohjaajia, jotka ovat

kerryttäneet kokemustaan ensiksi ohjaamalla musiikkivideoita. Lisäksi voisi pohtia, miten olen itse hyödyntänyt musiikkivideoiden tekemisestä saatuja oppeja elokuvan tekemisessä.

LÄHTEET

Barton. 2020. Music Videos: Everything You Need To Know. Verkkosivu. Viitattu 3.5.2023. <https://www.reyfilm.com/post/music-videos-everything-you-need-to-know>

Blockbuster. N.d. Tietoa Antti J. Jokisesta. Verkkosivu. Viitattu 30.5.2023. <https://blockbuster.fi/ohjaaja/anttijokinen>

Coulter, M. 2017. MP Nadine Dorries faces backlash over 'window licking' tweet. Evening Standard. 1.11.2017. Viitattu 10.5.2023. <https://www.standard.co.uk/news/politics/mp-nadine-dorries-faces-backlash-over-window-licking-tweet-a3673366.html>

Dunham. 2020. Match Cuts & Creative Transitions with Examples – Editing Techniques. Verkkosivu. Viitattu 23.5.2023. <https://www.studiobinder.com/blog/match-cuts-creative-transitions-examples/>

Elonet. N.d. Antti Jokinen. Verkkosivu. Viitattu 30.5.2023. https://elonet.finna.fi/Search/Results?filter%5B%5D=author2_id_str_mv%3A%22kavi.elonet_henkilo_265003%22&filter%5B%5D=author2_id_role_str_mv%3A%22kavi.elonet_henkilo_265003%23%23%23drt&type=AllFields

Gates. 2021. Movie References in The Weeknd's After Hours You Never Noticed. Verkkosivu. Viitattu 3.5.2023. <https://www.moviefone.com/news/movie-references-in-the-weeknds-after-hours-you-never-noticed/>

Gullichsen, A. 2018. Suomalainen musiikkivideo elää ja voi hyvin – “Hyvä musiikkivideo saa katsojansa sanomaan wowie!”. Yle Uutiset 8.8.2018. Viitattu 11.5.2023. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/08/08/suomalainen-musiikkivideo-elaa-ja-voi-hyvin-hyva-musiikkivideo-saa-katsojansa>

Hellerman. 2021. What Does "Cinematic" Mean Anymore? Verkkosivu. Viitattu 5.5.2023. <https://nofilmschool.com/what-does-cinematic-mean>

Industrial Scripts. 2022. What is the Definition of CINEMATIC, in Screenwriting Terms? Industrial Scripts. Viitattu 3.5.2023.

<https://industrialscripts.com/definition-of-cinematic/#h-3-dynamic-cinematic-techniques>

Jacobs. N.d. What Is Film Editing: The Complete Guide. Verkkosivu. Viitattu 23.5.2023. <https://filmlifestyle.com/what-is-film-editing/>

Kaamiño. 2022. 5 of the Most Popular Music Videos Types – To Learn and Be Inspired By. Verkkosivu. Viitattu 3.5.2023. <https://academy.wedio.com/types-of-music-videos/>

Lobad. 2022. 8 Film Directors Who Got Their Start Directing Music Videos. Verkkosivu. Viitattu 30.5.2023. <https://www.lofficielusa.com/film-tv/film-directors-who-got-their-start-directing-music-videos>

Lynn, J. 2010. The Art of French Window Licking. Bistro Chic-Blogi 18.11.2010. Viitattu 10.5.2023. <https://bistrochic.net/lifestyle/the-art-of-french-window-licking/>

Lyons, P. 2020. When The Weeknd Called, Anton Tammi Answered. GQ 3.4.2020. Viitattu 14.5.2023. <https://www.gq.com/gallery/anton-tammi-the-weeknd-after-hours-interview-2020>

MasterClass. 2022. How Color Can Affect Your Mood: All About Colors and Emotions. Verkkosivu. Viitattu 18.5.2023. <https://www.masterclass.com/articles/how-color-can-affect-your-mood>

Meija, P. 2018. The Blaze Are Making the Best Music Videos Around. Verkkosivu. Viitattu 12.12.2023. <https://www.vulture.com/2018/11/the-blaze-are-making-the-best-music-videos-around.html>

Millar. 2020. Filming The Weeknd music video | DoP Portrait: Oliver Millar. YouTube-video. Julkaisija Sony - Professional Europe. Viitattu 7.5.2023. <https://www.youtube.com/watch?v=mA0acboTaWQ>

Munslaud. 2018. The Impact of Music Videos on Pop Culture. New University Uutinen. Viitattu 3.5.2023. <https://newuniversity.org/2018/12/13/the-impact-of-music-videos-on-pop-culture/>

Musiikkivideot. n.d. Verkkosivu. Viitattu 3.5.2023.

<https://peda.net/kauhava/lukiokoulutus/kauhavanlukio/lukiokurssit/musiikki/mu12/musiikkivideot#top>

Myers. 2020. Screenwriting Mantra: Enter Late, Exit Early. Verkkosivu. Viitattu 26.5.2023. <https://gointothestory.blcklst.com/screenwriting-mantra-enter-late-exit-early-5b06e1e70bf3>

Owens. 2021. (EP 2) Picking Your Path With Jakob Owens. Podcast-tallenne. Learn Videography. Julkaistu 22.8.2020. Viitattu 30.5.2023.

<https://open.spotify.com/episode/4l4xHpXfWjtnmovYifkT0q?si=bbe7c3942bdc4ae7>

Pecci. 2021. S2 (EP 7): Picking Your Path With Mike Pecci (In Love With The Process). Podcast-tallenne. Learn Videography. Julkaistu 24.5.2021. Viitattu 30.5.2023.

<https://open.spotify.com/episode/1eCvLjQyCKHHhahWbmJIKL?si=f74b37b602b34a6c>

Provost. 2022. Euphoria Cinematography Analysis — Lighting, Movement, and Oners. Verkkosivu. Viitattu 18.5.2023.

<https://www.studiobinder.com/blog/euphoria-cinematography-analysis/>

Sandler. 2021. Behind-The-Scenes With VMA Nominated Music Video Director, Andrew Sandler. Podcast-tallenne. Learn Videography. Julkaistu 2.5.2021.

Viitattu 15.5.2023.

<https://open.spotify.com/episode/4lrsBf9sObPLfYWJQPb0db?si=uESVMfVHQIWBvz7pYNf5RQ>

The Guardian. 1999. Face the music. The Guardian 5.3.1999. Viitattu 9.5.2023.

https://www.theguardian.com/friday_review/story/0,,313437,00.html

Välttilä. 2012. Alan Wake vie pelit lähemmäksi elokuvallisuutta. Yle Uutiset 3.6.2012. Viitattu 3.5.2023. <https://yle.fi/a/3-5562919>

Willems. 2021. What Does CINEMATIC Really Mean? YouTube-video. Julkaisija Patrick (H) Willems 2.9.2021. Viitattu 5.5.2023. <https://www.youtube.com/watch?v=ZbByKUDJlbl>

Williams. 2021. 10 great debut films by music video directors. Verkkosivu. Viitattu 30.5.2023. <https://www.bfi.org.uk/lists/10-great-debut-films-music-video-directors>

YouTube. 2023. Most Viewed Videos of All Time. Verkkosivu. Viitattu 3.5.2023. https://www.youtube.com/playlist?list=PLirAqAtl_h2r5g8xGajEwdXd3x1sZh8hC

LIITTEET

1 (2)

Liite 1. "Dirty Road" -kappaleen sanat. Jalmari Salmela.

(Verse)

I walk i walk this road alone
I walk i walk and no one else

(Bridge)

This isnt me maybe theres a place where nothing makes me cry
Im sick and tired of this world

(Chorus)

(l)iii...(wont) I woont (let) I wont leet... you to decide my fate
(l) iii...(wont) I woont...(let) I wont leet... me to dug my own grave

(Verse)

I dont i dont want to drown again
I dont i dont want to loose myself

(Bridge)

It wasnt me, maybe theres a place where nothing makes me cry
Im sick and tired of this world

(CHORUS)

(l)iii...(wont) I woont (let) I wont leet... you to decide my fate
(l) iii...(wont) i woont... (let) i woont let...me to drag you in this hell with me

Soolo

(C-osa)

End of the road is the point where im heading!
And there you make your suicide!

I
WONT
LET

These scars heal!

I
WONT
LET

GO!!!